Belediye ikinci fiat listesini perşembe günü neşredecek; Fakat, listelerin piyasa fiatına uygun olmadığı şikâyeti vardır

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Viyanada bir tebliğ neşredildi. İtalya, Avusturyanın Almanyaya karşı aldığı vaziyeti tasvip ediyor.

FİYATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2856 PAZARTESİ 22 KANUNUSANİ 1934 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

KÜTÜPHANESİ

Dört taraflı Balkan misakı son şeklini aldı

Tarihî Kervan yolu

ANKARA: 21 İkincikânun

Trabzon — Kızıldize yolunun tamiri Eylülde ikmal ediliyor. Tamir denince altı yüz yetmiş kilometre uzunluğunda olan bütün bu yol anlaşılmamalıdır. Zira ancak Trabzondan Karaköseye kadar olan beş yüz kilometrelik kısım üzerinde bir müddetten beri devam eden tamir ameliyesi bitiyor. Geriye kalan kısmın tamiri ise mühim miktarda maddî fedakârlığa ihtiyaç göstermektedir.

Trabzon, yalnız Erzurum, Van ve Gümüşhane vilâyetlerinin değil, kısmen de Erzincan, Dersim ve Muş vilâyetlerile Kars ve Ardıhan'ın da bir iskelesidir. Bundan başka İran transiti Trabzona ayrıca kıymet ve ehemmiyet verdirmektedir.

Bunlar gözönünde tutulacak olursa, bu tarihî kervan yolunun iktısadî mânâsı kolaylıkla anlaşılır. Filvaki yolun senelerdenberi ihmal edilmiş olması, Trabzon limanının yapılmamış bulunması; İran transit ticaretini mühim mikyasta topraklarımızdan uzaklaştırmıştır. Elimizde mevcut istatistikler bu acı hakikati bütün çıplaklığıle göstermektedir. Umumî harpten evvel Trabzon limanının trafiği iki milyon üç yüz otuz bin altın lira kıymetinde yüz iki bin tona baliğ olmuşken, son senelerde ticarî faaliyetinin kırk bin tondan da aşağıya düştüğünü görüyoruz. Gene 1927 senesinde 14 milyon lira kıymetinde olan (6,400) ton İran transitinin 1930 da 3 milyon yedi yüz yetmis bin lira kıymetinde (1,385) tona indiği görülüyor. Bu suretle 1930 da; 1927 senesine nispetle, kilo itibarile yüzde 78 ni kaybeden transit miktarının son üç sene zarfında daha da düşmüş olduğuna hükmetmek lâzımdır.

Trabzon — Kızıldize yolunun bugünkü ihtiyaca kısmen olsun cevap verecek tarzda tamiri üzerine, İran transit ticaretini memleketimize tevcih ettirmek için tedbirler almak vazifesile karşılaşıyoruz.

Türk — İran dostluğunun son senelerde gösterdiği inkişaf, kardeş milletler arasında iktısadî sahada da sıkı bir anlaşmaya varmak imkânlarını hazırlamıştır. İran topraklarında, Tibrizden hududumuza kadar olan yolun da yapılması bu vaziyet karşısında bir zaruret olarak ifade edilebilir. Bu sayede tarihî kervan yolu kamyonlarla dört günde katolunabilir. Yoksa bu sürat asrında develerle ve kırkelli günde transit eşyasının Tibrizden Trabzona ve Trabzondan Tibrize nakli maksadı temin etmez.

Dost İran hükûmeti ve onun mümessilleri, her fırsatta bu yolun İran için birinci derecede ehemmiyette olduğunu söylemişlerdir. İranın yeni İstanbul konsolosu da gazetelere beyanatında ayni mevzua temas etmiş ve bu mesele üzerinde çalışacağını ifade etmiştir. Anlaşılıyor ki, her iki tarafın menfaatleri ayni mevzu üzerinde birleşiyor. Zemin müsaittir, istifade edelim.

Mecdi SADRETTİN

Ankarada Şiddetli zelzele

Birçok kimseler uykudan uyandı; hasarat yoktur

Dün geceyarısından sonra sabaha karşı saat dört raddelerinde şehrimizde, hafifçe duyulan, bir zelzele olmuştur. Zelzele hakkında Kandilli rasathanesinden şu maûmatı aldık:

— Bu sabah dördü üç dakika otuz beş saniye geçe rasathane, şarktan gelen ve merkezi İstanbuldan 350 - 400 kilometre mesafede bulunan hafifçe bir zelzele kaydetmiştir. Zelzele merkezinin Ankara - Çankırı mıntakasında olması muhtemeldir.

* * *

ANKARA, 21 (Telefonla) — Ankarada henüz bir sismoğraf âleti olmadığı için sabaha karşı olan zelzelenin şiddet, devam ve istikameti hakiki olarak tesbit olunamamıştır. Ancak zelzele oldukça şiddetli ve devamlı olmuş ve birçok kimseleri uykudan uyandırmıştır. Zelzeleyi hissedenler iki sademe ile sarsıntı yaptığını söylemektedirler. Zelzelenin şakuli ve şiddetli çöküntü halinde olduğu kabul edilmektedir.

Zelzele 10 saniye sürdü

ANKARA, 21 (A.A.) — Bu sabah sa

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Maarif Vekilinin riyasetinde dün Üniversitede yapılan toplantıdan bir intiba..

Maarifteki ıslah kararları önümüzdeki ders senesinde tatbik edilecek

Maarif vekilinin Milliyet'e beyanatı

"Orta tedrisat müesseselerinin daha kuvvetli bir hale getirilmesi için icap eden şeyler yapılacaktır,,

Maarif vekili Hikmet Bey dün sabahtan akşama kadar tetkikatına devam etmiştir. Vekil Bey sabahleyin doğruca Üniversiteye gitmiş ve rektör Neşet Ömer Beyle, fakülte dekanları ile muhtelif meseleler hakkında görüşmüştür. Öğleden sonra saat 16 da Üniversitede Vekil Beyin riyasetinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıya rektör, dekanlar, Profesör M. Malche ve yüksek tedrisat umumi müdürü Hâmit Bey iştirak etmiştir. Bu toplantıda Üniversitenin 1933 fev kalâde bütçesi olan bir milyon dört yüz bin liranın ıslahat işlerine ne şekilde sarfedileceği, mevcut ihtiyaçlar, lâboratuvarlar ve saire görüşülmüştür. Bu toplantı geç vakte kadar devam etmiştir. Üniversitedeki içtimalar daha birkaç gün devam edcek, noksan olan âlât, edevat ve sairenin bir an evvel teminine çalışılacaktır.

Orta tedrisatın ıslahı

Orta tedrisat müeseselerinin ıslahı için tetkikat, diğer taraftan devam etmektedir. Maarif Vekili Hikmet Bey şehrimizdeki liseleri gezmeğe başlamıştır. Vekil Bey Galatasaray ve İstanbul erkek liselerini gezerek mektep müdürlerinden izahat almış, talebe ve ders vaziyetini tetkik etmiştir. Bugün, yarın lise lerin teftişine devam edecektir. Aldığımız mevsuk malûmata göre orta tedrisat müeseselerinde yapılacak ıslahatın önümüzdeki teşrinievvelden itibaren tatbikına başlanması takarrür etmiştir. O vakte kadar ders programlarını, terbiye ve tedris usullerini tetkik etmekte olan komisyonlar mesaisini ikmal edecek, vekâlet te diğer taraftan mali ve idari cep helerdeki değişikliğin formalitesini tamamlayacaktır. Önümüzdeki seneden itibaren lise tedrisat müddetinin 12 sene olması mukarredir. Bununla beraber liseler tecdit edilecektir. Aldığımız malûmata göre memleketimizde 36 resmî lise vardır. Bunların 25 e indirlmesi çok kuvvetli bir ihtimaldir. Bu takdirde lise lerin talim ve terbiye unsurları kuvvetlendirilecek, ilim yapacak,. daha kuvvetli gençler yetiştirilecektir. Halen adedi 99 olan orta mektepler ise, ihtiyaç nisbetin de arttırılacktır.

Muallimler arasında tensikat yapılmıyacak

Lise ve orta mektepler ıslah edilir -

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Jüri heyetinin ilk toplanışında bir köşe..

Şehir plânını seçecek heyet ilk toplantısını yaptı

Raporların tetkiki çarçabuk bitirilecek ve ecnebi mütehassıs belli olacaktır

Mimarlar birliğinin iddiasına Belediye ne cevap veriyor?

İstanbul şehir plânını yapmak üzere davet edilen üç ecnebi mütehassıs mimarın verdikleri raporlar dünden itibaren seçilen jüri heyeti tarafından tetkik edilmeğe başlanmıştır.

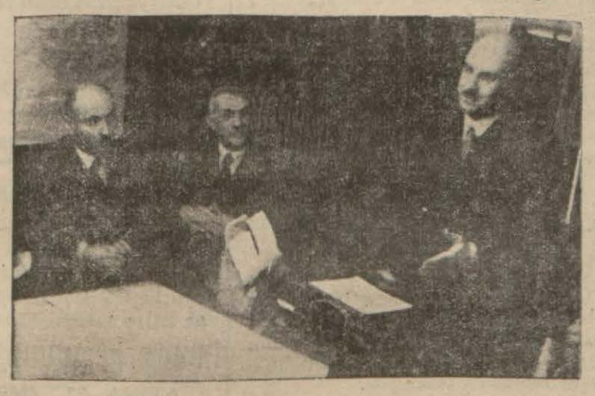

Belediye Reisi toplantıyı açıyor

Evvelce isimlerini yazdığımız jüri heyeti azaları, dün öğleden sonra saat 15 te belediye harita şubesi müdürlüğünde vali ve belediye reisi Muhittin Beyin riyasetinde toplanmışlardır. Muhittin Bey şehir plânının bir an evvel yapılması zaruretinin ne kadar âcil bir iş olduğunu izah ederek heyete muvaffakıyet dilemiş ve celseyi açmıştır. Bundan sonra mütehassısların gönderdikleri raporlar sandıklardan çıkarılmış ve tasnif edilmiştir. Jüri heyetinin dünkü içtimaı yarım saat sürmüştür. Bu raporların evvelâ tercüme ve tabedilmesine, sonra heyet azasına tevzi edilmesine karar verilmiştir. Bu işler bittikten sonra jüri heyeti ikinci içtimaını yapacak ve raporların tetkikine başlayacaktır. İstanbul için en muvafık rapor hangisi görülürse, plân o mütehassısa yaptırılacak tır. Aldığımız malûmata göre jüri heyeti

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Balkan misakı Hazırlandı

Dört hariciye nazırı Atinaya gidiyor

ATİNA, 21 (Milliyet) — Cenevrede bulunan Yunan Hariciye Nazırı M. Maximos temaslarına devam etmektedir. M. Maximos Başvekil M. Çaldaris'e Cenevrede yaptığı temas ve müzakereler hakkında uzun bir telgraf göndermiştir.

Yunan Hariciye Nazırı dün gönderdiği telgrafta dört taraflı Balkan misakı hakkında resmî zatlarla yapmış olduğu müzakereler etrafında mufassal malûmat vermektedir. Verilen malûmata göre Balkan misakının esasları hazırlanmıştır. Misak M. Maximos'un Romanya Hariciye Nazırı ile görüşmesinden sonra son şeklini almıştır.

M. Maximos Zagrep yolu ile avdet edecek ve Yugoslavya Kralile görüşecektir. Yunan Hariciye Nazırı Zagrep'ten Belgrada geçecek, orada Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Yevtiç'le de görüşecektir.

M. Maximos bu temaslarında Balkan misakı hakkında izahat verecek ve son şeklin tasvip edilmesini teklif edecektir.

Başvekil M. Çaldaris, M. Maximos'a gönderdiği cevabî telgrafta takip edilen siyaseti tasvip ettiğini bildirmiştir.

Misak nerede imza edilecek?

ATİNA, 21 (A. A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

Gazetelerin yazdıklarına göre Türkiye, Yugoslavya ve Romanya Hariciye Nazırları Balkan misakını imzalamak için bu ayın sonunda Atina'ya geleceklerdir.

8 Milyon altın Dolarlık kredi

Sovyetlerle dün bir protokol imza edildi

ANKARA, 21 (A.A.) — Sovyetlerin hükûmetimiz emrine sekiz milyon altın dolarlık bir kredi açması ve bununla memlekette kurulacak sanayi için lâzım gelen fabrika ve makinaların temini hakkında tanzim edilen protokol bugün Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi ile Sovyet büyük elçisi M. Suriç arasında imza edilmiştir.

Lenin'in onuncu Yıldönümü

Dün büyük Sovyet inkılâpçısı Lenin Yoldaşın ölümünün 10 uncu yıldönümüne müsadifti. Bu münasebetle dün Sovyet Rusyada müteveffa Lenin'in hatırası yad ve taziz edilmiş, bütün Sovyet radyo merkezlerinde büyük inkılâpçının hayatı ve teşebbüsatı ve mücadeleleri hakkında sabahtan gece yarısına kadar neşriyat yapılmıştır. Müteveffa Lenin, Sovyet inkılâbını vücuda getiren büyük şef ve şahsiyetti.

Rus milletini Çarlık esaretinden kurtaran ve dost Sovyet Rus milletini istiklâle, refaha, hayata kavuşturan o idi.

Bu kuvvetli şef, Türk - Sovyet milletleri arasında bugün bütün samimî bağ ve tezahürleri ile mevcut olan ve gittikçe kuvvetlenen dostluk ve kardeşliğin temelini atan bir şahsiyetti. Bu acı yıldönümü münasebetile Lenin'in dost şahsiyet ve hatırasını bir defa daha taziz ederken kardeş Sovyet milletine daimî iyilikler dileriz.

Fethi ve Salih B.ler

Sabık Paris Büyük Elçisi Fethi Bey dün akşamki Konvansiyon trenile tedavi edilmek üzere Viyanaya hareket etmiştir.

Ayni trenle tedavi için Bilecik mebusu Salih Bey de Avrupaya gitmiştir.

Sabri Ef. niçin Haber gazetesine mektup yazdığını hâkime anlatıyor

Hâkim dün ilk isticvaptan sonra Sabri Efendinin tevkifine karar verdi

Haber gazetesi aleyhinde de ayrıca takibat yapılmaktadır — Milliyet'in kısa bir izah ve cevabı

Haber gazetesinde Petrof imzasile tahrikâmiz mektup neşreden Sabri Efendinin muamelesi dün ikmal edilmiş ve akşam saat tam 17 de Sabri Efendi iki taharri memuru refakatinde müddeiumumiliğe sevkolunmuştur. Müddeiumumilik Sabri Efendiyi hemen Sultanahmet birinci sulh ceza hâkimi Reşit Beyin huzuruna sevketmiştir. Reşit Bey evvelâ kendisine hüviyetini tespit edici sualler sormuş, o da bu suallere şu cevabı vermiştir:

— Babamın adı Sabri, anamın adı Rukıyedir. Üniversite talebesindenim. Hususi mekteplerde muallimlik ve bazı gazetelerde mütercimlik yaparım. Şumnu'luyum.

Reşit Bey burada Sabri Efendinin sözünü keserek sormuştur:

— Hangi gazetelerde mütercimlik yaparsın?.

— Cumhuriyet, Milliyet, Haber gazetelerine...

— Maaş alır mısın bunlardan?

— Alırım. Milliyet'ten on lira veriyorlar, Cumhuriyet'ten yirmi lira veriyorlar. Habere de bedava yazardım.

Hâkim Reşit Bey bundan sonra müddeiumumiliğin meşruhatını okumuş ve kendisinin tahrikâmiz makale neşretmekten ve Türklüğü tahkirden maznun olduğunu söylemiş, sonra da esas hakkında isticvabına başlamıştır. Sabri bu suallere cevaben ve hülâsaten:

Dün tevkif edilen Sabri Efendi

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Sivil zabıta teşkilâtı meçhul otomobilin peşinde!

Dün maslakta üçüncü bir keşif yapıldı, kimler zannaltında?

Meçhul otomobil bir türlü bulunamıyor; dün iki facia kurbanının cenazeleri kaldırıldı

Kızlarının hazin ölümü arkasında kendilerini kaybeden ana ve baba: Kâzım Esat Bey ve refikası cenazeyi takip ediyorlar

Cuma günü akşamı hava henüz karardığı bir sırada Maslak şosesinde vuku bulan facia, esrarengiz mahiyetini tamamile muhafaza etmektedir.

Tahkikata vaziyet eden müddeiumumî muavini Ekrem Bey, dün sabahtan itibaren saat 16 ya kadar bilâ fasıla seyrüsefer merkezinde tahkikat ve bir çok kimselerin isticvabatile meşgul olmuş, akşamüstü Maslağa gidilerek kaza mahallinde üçüncü bir keşif yapılmıştır.

Dün müddeiumumilikçe ifadelerine müracaat edilen kimseler meyanında, kazazede otobüs yolcularından şoförün yanında oturan Vicdan hanım da bulunmuştur. Vicdan hanım, faciaiın pek âni olduğunu ve şaşkın vaziyette kalmış bulunduğunu söylemiştir.

Ayni otobüste bulunduğu söylenen Nişantaşında İngiliz erkek mektebi müdürü Mister Finç'in de müddeiumumî-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

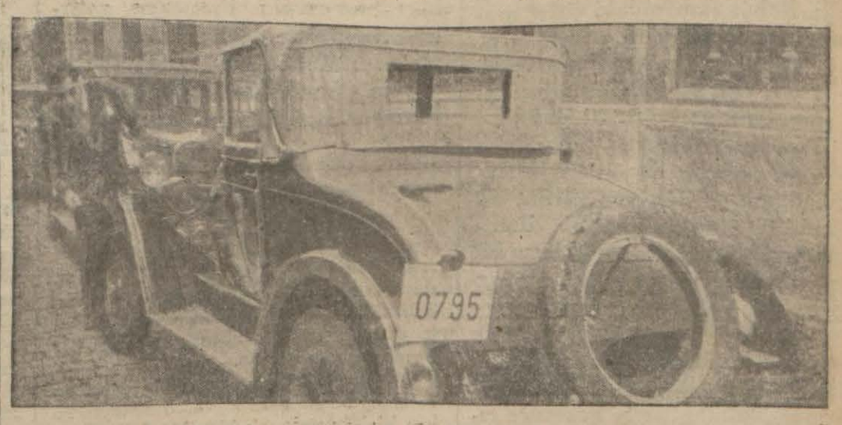

Meçhul otomobil olmasından şüphe edilerek dün tetkik edilen arabalardan birisi: 795

Tarihî tefrikamız : 7

Napolyon imperatoriçe Jozefin'i nasıl sevdi?

— Napolyon'un ikbal devri ve aşk macerası—

Yazan: PAUL REBAUX. Tercüme eden: H. TAHSİN

Balkon hadisesi

Direktuvar azasından Bara, şayanı teessüf bir surette düşen Jozefinin sıhhatından her gün haber dar edilmesi emrini vermişti. Hor tense annesinin yanında bulunmak üzere Paristen yola çıkarıldı. Jozefin, herkes tarafından itina ve ihtimamla bakılmaktan memnun, nekahat devresini uzatıyor. Musikişinas Epinal her gece serenatlar çalıyor, sabahları taze çiçeklerden buketler takdim ediliyor, köy halkının büyük bir rekabetle, kırlar ilâhesi gibi ona verdiği meyve, bal ve maireyi kabul etmekte tereddüt göstermiyordu.

Nihayet uzun bir zaman geçtikten sonra, Jozefin odasında yalnız kalınca yavaş yavaş dolaşmağa başladı. Fakat içeriye bir ziyaretçi girince, güzelilğinden hiç bir şey kaybetmiyen bu kadın, saçları frizeli, kokular içinde olduğu halde, yastıkları arasında, çehresine tıpkı bir düzgün kadar yakıştırabildiği hazin bir ifade ile hayatından müştekî:

— Hissediyorum ki, artık hiç iyi olamıyacağım, diyordu.

Châtlaine de Malmaison malikânesi

Jozefin Sen nehri kıyısındaki Châtlaine de Malmaison denilen bir malikâneye göz dikmişti. Bu köşk hususî olmakla beraber, eski zadegâna yakışacak derecede muazzam ağaçlar, çimenler, bağlar ve geniş bahçelerle muhattı. Riayet edildiğine göre bu bağlarda her sene mühim miktarda nefis şaraplar istihsal edilirmiş.

Bu köşkte oturmak ne büyük saadet olacaktı. Malmezon bir sayfiyeye benzediği için, insan burada sakin bir hayat yaşayabileceği gibi, Parise yakınlığı itibarile de eğlenceden uzak kalmıyacaktı. Binaenaleyh Jozefin, mutlaka burasını almak hevesine düşmüştü. Jozefinin bu husuata, güzel bir otel, bir inci gerdanlık, bir araba ve bir çiftlik sahibi olmak hülyasında bulunan diğer bir çok kadınlardan hiç farkı yoktu.

Esasen Mısır seferinden evvel Bonaparta Malmaison'dan bahsetmişti. O zaman Bonapart binayı satın almak için bir teklifte bulunmuş ve fakat müzakereyi tamik etmemişti.

Şimdi Jozefin, elinde mühim bir servet menbaı bulunmamakla beraber, kocasının gıyabında binayı satın almak için pazarlığa başlamıştı. Nihayet, Bonapart tarafından ifa edilmek şartile, bazı teahhütlere de girişti.

Bundan başka elmaslarını karşılık göstererek aktettiği bir istikraz, bazı ticarî muameleler, orduya yapılan satışlardan alınan komisyonlarla bu malikâneyi satın almağa muvaffak oluyordu.

Geçen sonbaharda pazarlığı başlıyan bu binanın katî satın muamelesi 1799 da bitti.

Jozefin bu malikâneye yerleştikten sonra ilk misafir olarak, ödenmesi icap eden bir borcu uzun bir zaman sonraya talik etmek için büyük bir muvaffakiyetle tavassutta bulunmasını bilen, neşesini hiç bir zaman bozmıyan Charles'i kabul etmişti. İşini fevkalâde güzel tutan bu adam, ordudan kovulur kovulmaz, dedikodudan başka bir şey bilmiyen Aristokrasi mahafilinde kendisine güzel bir mevki işğaline muvaffak olmuştu. Şarlın ayni zamanda sır saklamakta, mazbut yaşamakta da mahareti vardır. Bunun için, ilkbaharın mehtaplı akşamlarında parkta ağaçlar altında sakin sakin gezer ve etrftaki köylülere kendisini saydırmasını ve acındırmasını da bilirdi. Bahçe tarafındaki çitler arasından yeni sahipleri seyreden civar halkı, Jozefin için, "kardeşini ne kadar çok seviyor!" derlerdi.

Jozefinin yerini tutan kadın

Bonapart, Mısırda Jozefinin yaşadığı serbest hayattan haberdar edilmişti. Ona hoş görünmek için hafiyelikte bulunanlar, dedikodu kabilinden bin türlü havadis toplıyan Bonapartın erkek ve kız kardeşleri, yazdıkalrı mektuplarda Jozefinin yaşadığı açık saçık hayattan imalı bir tarzda bahsetmeğe başlamışlardı. Jozefin ekseriya genç delikanlılarla gezmeğe çıkıyor, hususî ziyafetler veriyordu. Bu ziyafetlerde gece eğlencelerinde misafir dağıldıktan sonra geriye kalan hiç bir zaman bir kadın olmıyordu...

Bonapart tekmil bu havadisleri kaşları çatık, kılıncının kapzasını yumruğu ile sıkarak, büyük bir asabiyetle okuyordu.

O zamana kadar karısının namusuna elini basar, bundan şüphe edenlerden derhal baş çevirirken şimdi, kardeşi Jozefine yazdığı bir mektupta dediği gibi, artık perde yırtılmış, gizliler âşikâr olmuştu!..

Jozefinin oğlu Eugéne, genç bir zabit sıfatiyle Mısır seferinde Bonapartın maiyetinde bulunduğu için, vaziyetteki bu değişiklikten validesini haberdar etmişti:

"Bonapart beş gündenberi fevkalâde müteessirdir. Charles daima senin etrafında dolaşıyormuş. Pariste onunla beraber İtalyanlara gittiğinden, şimdiki halde onunla beraber yaşadığından bahsedilmektedir. İşte burada işitilen sözler bu merkezdedir. Ben şahsen bunların hiç birisine ihtimal vermiyorum. Fakat şurası muhakkak ki, Ceneral bunlardan fevkalâde müteessirdir."

Bonapart tesirini teskin edebilmek için, bir takım şehvanî aşklar aramağa başlamıştı.

— Bana kadın getirsinler! diyordu.

Kendisini derin bir muhabbetle seven yaverleri derhal Mısır kızları aramağa başladılar. Bu kadınların iri siyah gözleri, boyalı kirpikleri, geniş göğüsleri, o zamanki şarkın bediî hissine uygun büyük arkaları Napolyonu pek alâkadar edemiyordu. İptidaları bu kadınların orta oyunlarını, karınları üzerinde yarım düzine kadeh yerleştirerek yatmalarını, elleri arkada bellerini kırmalarını artistik bir zevkle seyretmişti. Fakat bu şişman gülyağı kokulu kadınlardan bir türlü hoşlanamıyordu.

Davit tarafından yapılan Ceneral Bonapartın porptresi (Ar Dekoratif kütüphanesi)

Bunun üzerine, Bonapartı, bir Fransız muhacirinin idare ettiği eğlence yerine getirdiler. Bir müddet te burada muzika dinlemekle vakit geçirmeğe çalıştı. Fakat bu iptidaî eğlenceler Bonapartı işğal edemiyordu.

Velhasıl, Ceneral fevkalâde meyus, hiç konuşmiyor, fakat yalnız Jozefinin ince çehresini, puselerini, İtalyada ve Pariste yaşamış olduğu âşıkane hayatı düşünüyordu.

* * *

Nihayet bir gün Bonapartı memnun etmek imkânı bulunabilmişti.

Fourés namında bir zabitle evlenmiş olan eski bir terzi kadınını Bonaparta takdim ettiler. Küçük Madam Fourés iptidaları mağrur ve kocasına sadık görünerek gönderilen hediye ve mektupları kabul etmedi. Fakat çok geçmeden herşey yoluna girdi. Kadının kocası müstacel ve mahrem bir takım evrakı Fransaya getirmek vazifesile derhal hareket emrini aldı. Kadın, bir taraftan kocası yola çıkarılırken, diğer taraftan Bonapartın ziyafetine davet edildi.

Bitmedi

Almanyada mecburî çalışma

BERLİN, 21 (A. A.) — Nazırlardan M. Hierl, reisi bulunduğu mecburî çalışma teşkilâtı hakkında Berlin'deki yüksek tahsil talebesi yurdunda bir konferans vermiştir.

M. Hierl, konferansını bitirdikten sonra yüksek tahsil talebesinden 16 bin kişinin gelecek ilkbaharda çalışma ve iş kamplarına gireceklerini bildirmiştir.

HARICI HABERLER

Avusturya yolu Almanyaya kapalı

İtalya Avusturyanın hareketini tasvip ediyor

VİYANA, 21 (A.A.) Havas Ajansı muhabirinden: M. Suvitch'in Viyanada yaptığı konuşmaların hakikî mevzuu hakkında resmî makamların gösterdikleri ketumiyet, bu görüşmelerin en esaslı noktalarının yavaş yavaş ortaya çıkmasına mâni olmamıştır. M. Suvitch, Avusturya yolunu Almanyaya kapamağa İtalyanın azmettiğini kat'i bir lisanla söylemiştir. Avusturya ile İtalya arasındaki iktısadî münasebetlerin daha sıkı ve kuvvetli bir hale getirilmesi meselesine gelince Avusturyaya - iktısadî sahada kalkınması ve istiklâli bakımından - lüzumlu ve tesirli bir iktısadî yardımda bulunmağa karar vermiş olan İtalyanın bu konuşmalar esnasında bu mesele hakkındaki mükâlemeleri çok ileri götürdüğü ve esasen yapılan görüşmelerin mühim bir kısmının bu mevzu etrafında cereyan ettiği zannolunmaktadır. Nihayet Avusturya diplomasisinin Almanyaya karşı aldığı vaziyetin İtalya tarafından tasvip edildiği muhakkak gibi görünmektedir."

Avusturyanın korunması için

LONDRA, 21 (A. A.) — Sunday Referee gazetesinin verdiği bir habere göre M. Dollfuss, Avusturyanın istiklâlini temin etmeleri için büyük devletlere hitaben pek yakında bir davetname neşretmeğe hazırlanmaktadır.

Ayni zamanda M. Garvin, Observer gazetesinde neşrettiği bir yazısında "Avusturyanın korunması sulhün korunması ile sıkı sıkıya alâkadardır.,, dedikten sonra, İngiltere tarafından üç taraflı bir teminat verilmesini kuvvetle tavsiye etmektedir.

Resmî Tebliğ

VİYANA, 21 (A.A.) — İtalya Hariciye müsteşarı M. Suvich'in ziyareti hakkında neşrolunan tebliğde bu ziyaretin bilhassa dostane olan Avusturya - İtalya münasebatı için yeni imtihan devresi teşkil etmiş olduğu kaydedildikten sonra deniliyor ki:

Umumî siyasî vaziyet ve İtalya ile Avusturyayı alâkadar eden meseleler ve iktısadî münasebetler esaslı bir tarzda tetkik olunmuştur. İki nazır arasındaki görüşmeler Riccione'de mevzuu bahis edilmiş olan harici siyasetteki âhenki teyit etmiş ve bilhassa Avusturyanın istiklâlinin muhafazası hususunda mutabakat efkârı mevcut olduğunu isbat eylemiştir. Bu meyanda Avusturyanın yeniden tensiki ve iktısadî kalkınması da mevzuu bahsolmuştur.

Stavisky meselesi

PARIS, 21 (A.A.) — Mebus M. Sbarnegaray, Staviski meselesi için, bir (anket parlamenter) heyeti seçilmesi hakkında, müstacelen müzakere edilmek üzere yarın bir teklifte bulunacağını ihbar etmiştir. M. İbarnegaray'ın bu teklifi, geçen hafta mumaileyhin verdiği ve meclisin reddetmiş olduğu takrirden farklıdır. Bu şimdiki teklif, heyeti umumiyenin müzakeresine arzedilmeden evvel, nizamen ait olduğu encümenden geçecektir. M. Compere - Morelin riyasetindeki bu encümen, teklif hakkında bir mazbata tanzim ve arzedecek ve maali muvafık olsun olmasın, teklif sahibi, nizamen iktiza eden 50 imzayı toplamış olmak şartile, bu mazbata nihayet beş gün zarfında meclis ruznamesine alınacaktır.

Berlinde Çin resim sergisi

BERLIN, 21 (A.A.) — Berlindeki güzel sanatlar akademisinde vücuda getirilen muasır Çin resim sergisi dün açılmıştır.

Sergiyi gezip görmeğe gelenler arasında Berlindeki ecnebi elçilerden birçoğu ve hariciye nezaretinin mümessilleri de bulunuyordu.

Fransa - Lehistan

CENEVRE, 21 (A.A.) — M. Paul Boncour, dün akşam M. Beck ile konuşmuştur. Bu konuşmada Milletler Cemiyeti meclisi ruznamesine ilişiği olmıyan işler, bilhassa silâhların azaltılması, Leh - Alman mükâlemeleri, Sovyetler birliği ile uzlaşıp anlaşma meseleleri görüşülmüştür.

Bu konuşma, çok samimî bir mahiyette olmuş, Fransa ve Lehistanın ayni zamanda alâkadar ldukları bazı meselelerin uzun uzadıya tetkikine imkân hasıl etmiştir.

Küçük itilaf

BELGRAT, 21 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Jevtich, dün gece Zagrep'e gitmiştir. Orada küçük itilâf konferansında bulunmak üzere Cenevreden gelen M. Benes ile M. Titulescoyu kabul edecektir.

Silâhları azaltma meselesi

PARIS, 21 (A.A.) — Havas Ajansından: Silâhları azaltma konferansının küçük bürosu M. Hendersonun reisliği altında toplanmıştır. Bu toplantıya M. Benes, M. Politis, M. Avenol iştirak etmişlerdir. Büro, şu kararı almıştır: Küçük büro, 1934 şubatının 13 ünde Londrada yeniden toplanmıştır.

İngiliz Hriciye nazırının tetkikatı

LONDRA, 21 (A.A.) — Hariciye nazırı M. John Simon Londraya döner dönmez ilk işi Alman hükûmetinin silâhlar hakkındaki muhtırasını tetkik etmek olmuştur.

Amerikada Para meselesi

Kanun mebusan meclisinde kabul edildi

VAŞİNGTON, 21 (A. A.) — Para meselesi hakkındaki kanun lâyihasının Mebusan Meclisinde yapılan müzakeresi, bir çok tadil takrirleri verilmiş olmasından dolayı sürüp gitmektedir. Bununla beraber Demokrat ve Cümhuriyetçi fırkaların liderleri bu lâyihanın meclisçe kabulü muhakkak olduğu fikrindedirler.

Ölüm ilmühaberi

VAŞİNGTON, 21 (A. A.) — Mebusan Meclisi, para hakkındaki kanun lâyihasında mevcut olan ve Reserve Federal bankalarında bulunan ihtiyat altın paralar üzerindeki hakları hükûmete devreden faslı olduğu gibi kabul etmiştir.

Müzakere esnasında mebuslardan M. Luce demiştir ki:

"Altın vesikaları hakikatte Reserve Federal bankalarındaki altının maliye mahzenlerine gömüldüğünü tastik eden birer ölüm ilmühaberi mahiyetini alıyor.,,

Meclis, millileştirilmiş altının beynelmilel bankalara devrinin men'i hakkındaki tadil takririni reddetmiştir.

Kanun kabul edildi

VAŞINGTON, 21 (A.A.) — Mebusan meclisi cümhur reisi M. Rooseveltin para meselesi hakkında bugüne kadar aldığı kararların hepsini tasdik etmiştir.

Ayni zamanda meclis M. Rooseveltin teklif ettiği kanun lâyihasını da kabul etmiştir. Bu kanun M. Roosevelte dolar kıymetini yeniden düşürmemesi ve kambiyo fiyatlarının istikrar ettirilmesine mahsus olarak 2 milyar dolarlık bir karşılık vücuda getirmesi için salâhiyet vermektedir.

Cümhuriyetçilerin bu kanun lâyihasına muhalefet için sarfettikleri bütün gayretler boşa çıkmıştır.

Bu kanun lâyihası, ayan meclisinde bu hafta müzakere mevkiine konacaktır.

Üç milyon kişilik Bir ordu

Bir Londra gazetesine göre Almanya silahlanıyor

LONDRA, 21 (A.A.) — Reyolds gazetesi, bu sabahki nüshasında Almanyanın yeniden silâhlanması hakkında bildiklerini tekrar sayıp dökmekte. Başvekil M. Hitlerin İngiliz ve Fransız hükûmetlerile fikir teatisine girişmekle sadece vakit kazanma istediğini açık bir surette ileri sürmektedir. Bu gazete, mütalealarına devamla diyor ki:

"Müzakerelerle geçen her gün M. Hitler'e yeniden ve gizlice silâhlanmak suretile maksadını takip imkânını vermektedir. Bundan başka bugün elimizde bulunan vesikalar Almanyanın şimdiki halde en az üç milyon kişilik bir orduyu seferber hale koyabileceğini, M. Hitler'in kura usulile asker toplama sistemini şimdiden tatbike başladığını göstermektedir. Milliyetçi sosyalist hücum kıtalarının sadece siyasi mahiyette teşekküllerden başka bir şey olmadığı yolunda Alman idarecileri tarafından müdafaa edilen noktai nazar kısmı bu iddiaya kapılıp aldanmıyacaktır."

Sarre'da halkın reyine müracaat

CENEVRE, 21 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Milletler Cemiyeti meclisi, Baron Aloisinin teklifi üzerine M. Madariaga Baron Aloisi ve M. Argentin Camtiloden mürekkep bir komite teşkil etmiştir.

Bu komite, Sarreda halkın reyine müracaatın tatbik suretinin ortaya çıkardığı meseleler hakkında bir rapor hazırlayacaktır.

Bundan sonra meclis Baron Aloisinin raporunu tasvip etmiştir. Bu raporda meclis, Sarreda 1935 senesinde halkın reyine müracaat edildiği sırada reylerin serbestçe samimi ve doğru bir surette verilmesi hususundaki arzusunu teyit etmektedir.

M. Paul Boncour, bu rapora karşı ileri sürecek hiç bir itirazı olmadığını, ancak Fransanın Sarreda halkın reyine müracaat edilmesi için girişilen hazırlıklara nasıl bir zihniyet dairesinde iştirak ettiğini anlatmak istediğini söylemiştir.

Milletler cemiyetinde

CENEVRE, 21 (A.A.) — Milletler Cemiyeti meclisi Sarre meselesini — hiç değilse şimdiki toplantı devresi hesabına — hal ve tanzim ettikten sonra Bolivya — Paraguay ihtilâfile meşgul olmağa başlamıştır.

Arjantinde şiddetli sıcaklar

BUENOS AİRES, 21 (A. A.) — Arjantinde bugünlerde gayet şiddetli bir sıcak hüküm sürmektedir. Termometre gölgede 40 dereceye çıkmıştır. Bir çok kimseler güneş çarpmasından hastalanmıştır.

SON DAKİKA

Fransız parlamentosunda Fransa - Türkiye grupu

M. Herriot ile hariciye vekili arasında telgraflar teati edildi

ANKARA, 21 (A.A.) — Fransız parlamentosunda Fransa - Türkiye grupunun teessüsü münasebetiyle Tevfik Rüştü Beyle M. Herriot arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Fransa - Türkiye grupunun müessis meclisi için toplanmış olan 130 Fransız mebusu size muhabbetlerini arz ve yürekten gelen hislerinin ve asirdide ananeye tevfikan iki memleket arasında samimî bir teşriki mesainin inkişafını görmek hususundaki arzularının Türk hükûmetine ve parlamentosuna iblâğını rica ederler.

Reis Herriot ve arkadaşları

Paristeki sefirimiz vasıtasiyle gönderilen çok lütfkâr telgrafınızın arzına müsaraat ettiğim cümhuriyet hükûmeti, Fransa - Türkiye parlamento grupunun teessüsü hakkındaki dostane işarınızdan fevkalâde müteheassis olmuştur. Zatı devletinize ve mezkûr telgrafı imzalamış olan dost ve arkadaşlarınıza hararetle teşekkür ederim. Fransa — Türkiye grupunun edindiği gaye hükûmetimce Türkiyenin Fransa ile olan münasebatının inkişafında takip edilen gayenin tamamiyle aynıdır ve telgrafınızda izhar etmek lûtfünde bulunduğunuz temenni burada en iyi makesini bulmaktadır. B. M. Meclisi tatil devresinde bulunduğundan telgrafınızın suretini meclis reisi Kâzım Paşa Hazretlerine göndermekle iktifaya mecbur oldum. Ve Meclis tekrar açılır açılmaz - ki bu açılış mart ayı başlarında olacaktır - takdire şayan mesai ve gayretlerinizden mebusları haberdar etmesini kendilerinden rica ettim. Millet mümessillerimizin bu haberi sevinç ve minnettarlıkla karşılayacklarına katiyen kanüm.

Tevfik Rüştü

İhracat mallarımız daha ucuz tarifelerle harice gönderilecek

İktısat vekilinin İzmirde tetkikatı

İZMİR, 21 (Milliyet) — İktısat Vekili Mahmut Celâl Bey tetkikatına devam etmektedir. Vekil Bey bugün öğleden sonra vapur acentaları mümessillerini kabul etmiştir. Toplantıda ihracat mahsullerimizin hariç piyasalara daha ucuz tarifelerle sevkini temin çareleri etrafında müzakereler cereyan etmiştir.

Bundan sonra Vekil Bey, Ziraat Bankası umum müdürü Kemal Zaim Beyle birlikte mektepleri gezdiler, akşam yemeğini Kız Muallim mektebinde yediler. Celâl Bey öğleden evvel yeni teşekkül eden kuru meyve ihracatçılar birliğini kabul eyliyecek, izahat alcaktır. Öğleden sonra da Türk, ecnebi tütün ihraca tacirlerile görüsecek, halıcıları da kabul eyliyecektir. Toplantılar Gazi konağında olacaktır.

Ankarada ekmeği pahalıya satanlar hakkında takibat yapılıyor

ANKARA, 21 (Telefonla) — Dün şehrin muayyen semtlerinde baş gösteren ekmek buhranı bugün de devam etmiştir. Belediye lâzım geln tedbirleri aldığı halde buhranın devamına sebep bazı fırıncıların ve ekmek satan dükkânların yaptıkları fena propagandalardır. Dün ekmek bulamayan veya bulmakta müşkülâta uğrayanlar bugün bu fena propagandaların tesirile ihtiyaclarının dört beş misli ekmek almışlardır. Bu suretle çarşıda ihtiyaçtan fazla ekmek satılmış ve fakat belediyenin teşvikiyle fazla ekmek çıkarmış olan mahllelerdeki fırınlarda bilâkis ekmeklerin çoğu satılamamıştır. Bu müvazenesizliğe nihayet vermek için bugün de bazı tedbirler alınmıştır. Fazla ekmek satmak maksadile; yarın ekmek bulunmıyacak" diyerek halkı endişeye düsüren bazı fırın ve dükkâncılarla vaziyette istifade ederek ekmeği belediyenin koyduğu azamî fiyattan pahalıya satanlar hakkında takibat yapılmaktadır.

İyi pamuk yetiştirmek için

ANKARA, 21 (Telefonla) — Milli sanayiimizin mühtaç olduğu iyi vaziyette pamuk yetiştirmek için geçen sene Adanada başlanan tesebbüs güzel neticeler vermektedir. Bu sene Amerikan mevcut pamuklar Adana piyasasında rağbet kazanmıştır. Bu pamukların üretme işine muntazam bir plân dairesinde devam olunacktır.

Nazilli mıntakasında yapılan pamuk ıslah tecrübelerinin de kat'i neticesi alınır alınmaz orada da Adanada olduğu gibi üretme faaliyetine geçilecektir. Yeni usul ziraati tatbikatile göstermek için birçok yerlerde istasyon müdürlerinin idaresi altında tecrübe tarlaları açılmıştır. Önümüzdeki sene bu tarlaların adedi arttırılacaktır.

Nazillide mensucat fabrikası

İZMİR, 21 (A.A.) — Şehrimizde bulunmakta olan İktısat Vekili Mahmut Celâl Beyi ziyaret etmek üzere Nazilliden bir heyet gelmiştir. Gazi konağında Vekil Beyi ziyaret eden bu heyet, Nazillide kurulacak mensucat fabrikası ve maden kömürleri hakkında izahat vermişlerdir.

Amerikalılar tütün alıyorlar

İZMİR, 21 (A.A.) — Şehrimizde bulunan Amerikalı tütün alıcıları, senelik alıp sevkettikleri iki milyon kiloya yakın tütünleri Amerikaya götürmekte olan vapur geçenlerde Kıbrız adası civarında batmıştı. Bu suretle tütünlerimizden mahrum kalan Amerikadaki tütün kumpanyaları ihtiyaçları olan tütünleri yeniden piyasamızdan almak zaruretinde kalmış olduklarından bu kumpanyalara mensup İzmirdeki mübayaa memurları her tarafta tekrar faaliyete geçmişlerdir. Böylelikle piyasadan iki milyon kiloya yakın tütün alıp Amerikaya sevkedeceklerdir.

Balkan haberleri

Yunanistanda bir tevkif

ATİNA, 21 (Milliyet) — M. Venizelosa yapılan suikastta methaldar olmakla maznun ve müddeiumumiliğe kendi arzusile teslim olan Spireaninin tevkifine karar verilmiştir.

Pirede gürültülü bir muhekeme

ATİNA, 21 (Milliyet) — Pire'de hava kuvvetleri zabitlerinin muhakemesi çok gürültülü olmuştur. Gazetelerin verdikleri malûmata göre müdafaa şahitlerinden M. Saras M. Repa aleyhinde tahkiramiz cümleler sarfettiğinden iki zabit dövüşmeğe başlamışlardır. Polislerin müdahalesi üzerine ortalık yatıştırılmıştır. M. Saras mahkeme reisinin emri üzerine tevkif edilmiştir. Neticede zabitlerden biri 3, diğer bir üçüncüsü de sekiz ay hapse mahkûm edilmişlerdir.

Bundan maada suiistimal meselesinden bir miralay da divanı âli tarafından 9 ay hapse mahkûm edilmiştir.

M. Venizelos Giride gitti

ATİNA, 21 (Milliyet) — M. Venizelos bugün Giride hareket etmiştir. M. Venizelos hareketinden evvel fırkalar reisleri'le 11 şubatta yapılacak belediye intihabatı etrafında görüşmüştür.

M. Venizelos'un Yunanistandan uzaklaşmak istediğine dair olan haberler tekzip edilmektedir.

Ankara valisi

ANKARA, 21 (Telefonla) — Mezun bulunan Ankara Valisi ve Belediye Reisi Nevzat Bey bu sabah şehrimize dönmüştür.

ŞEHİR HABERLERİ

FELEK

Hükûmetin parmakları

Şimdi ne tarihini, ne de yapanın şahsını hatırlıyorum.. Yalnız bana fena bir tesir yaptığı için vak'ayı unutmadım. Bundan dört beş ay evvel bir köylü arabacı. Kim bilir şehrin hangi varoşundan girmiş, içinde ot dolu arabasile Galatasaraya kadar gelmiş, oradaki işaret memuru bunu yakalamış.. Aralarında bir muhavere geçiyor. Bu muhaverenin köylüye ait olan kısmı acemiliğini itiraf ederek özür dilemekten ibaret. Öteki tarafında maalesef fazlaca bir kabarma var. Benim kulağıma çalınan sözler arasında hiç unutmıyacağım şu lâf oldu.

— Öküz herif! Bu araba ile buraya gelinir mi?..

Bir türlü önüne geçemediğimiz şeylerden biri de hükûmet memurlarının halk ile münakaşa etmesidir. Hükûmet otoritesinin hikmeti münakaşa edilememesindedir. Üzerinde münakaşa edilen emir, cid-diliğini ve kuvvetini kaybeder, ve ekseriya icra da edilmez. Bu hastalığı şöyle bir kenara koyalım. Lâkin bir acemi köylüye bir işaret memurunun böyle hitap etmesi doğru mudur? Bu ufak fakat göze batan vak'ayı anlatarak girmek istediğim mevzu şudur:

Hükûmetlerin halk üzerinde yapacağı ilk tesir küçük memurların elindedir. Sokakta polisler, belediye memurları, dairelerde mukayyitler, para tevzi edenler, icrada halk ile daima temas eden memurlar yumuşak. nazik ve şefkatli davranışlar hükûmet prestiji, hükûmete karşı halkın beslemesi lâzımgelen hürmet ve muhabbet noktasından büyük iylik yapmış olurlar.. Lâkin bizde bin kere esef olunur ki, hükûmet memurluğu denince halka kabarmak, kafa tutmak, hırpalamak, masanın başında saatlerce bekletmek gûya şart telâkki edilir. Bunu umuma teşmil edemeyiz fakat hâlâ hâkim olan ve bilhassa küçük memurlarda görülen bu zihniyeti kökünden kopartmak, halka istinat eden bir rejimin en hayatî işi olmalıdır.

Küçük memurlar, hükûmetin parmaklarıdır. Onlar ne kadar nazik ve rahim olurlarsa halk okşandığını o kadar hisseder. Şimdi arslanı bile okşayarak idare ediyorlar.

Mostralarımız

Bir gün şehrin güzel manifatura mağazalarının önünden geçerken vitrinde şöyle bir şey görseniz.

"Alâ kefenlik patiskalar - şık matem elbiseleri - gözyaşlarını silmek için yumuşak mendiller,, vakıa camın önünde durursunuz ama içinizden:

— Hay Allah belasını versin!.. Bu ne münasebetsiz şey!. Dersiniz ya!...

İşte bizim gazetelerimiz maalesef bu tasavvur ettiğim mağaza vitrinine benzer.. İlk sayfalarında — eğer olursa — bütün facialar yazılıdır. Ev yıkılıp altında ölenler, karısını otuz iki yerinden doğrayıp kendi de kazara (!) ölenler, havagazinden boğulanlar falan filân.. Ve bütün ölüm kokan ne kadar kara haberler varsa onları mastramız olan birinci sayfalara bir dükkâncı itinasile dizeriz... Ben hayatta kâfi derecede hattâ lüzumundan fazla elem bulunduğuna kaniim.. Gazeteler haber vermeselerde bu kara haberler elektrik süratile işitilir. Onun içindir ki; Piyeslerimizde, romanlarımızda hikâyelerimizde şen mevzuları, acıklılarına tercih ederim. Zaten tabiat insanı meyus yaratmıştır. Bir de gazete, kitap ve temaşa gibi sun'i vasıtalarla onun elemini arttırmağa hacet yok. Hüner bu yesi hafifliyebilmektedir. Neşeli milletler yaşamak ister, ve yaşamak arzusu hâkim olan milletler muvaffak olurlar..

Birkaç gün evvel bir hanım okuyucumuzdan aldığım bir mektupta gazetelerimizin bu fena mostraların dan şikâyet ediliyordu Benim de öte denberi gözüme çarpan bu noktayı yazmak fırsatını buldum. Bugüne kadar birinci sayfaları ve büyük harfleri hep facialara saklamak.. Bundan sonra da biraz tatlı haberleri işirelim.. Bakalım ne olur!.. Çocukları görmüyor musunuz?. Ufacık renkli lâstik keseleri alıp nasıl şişiriyorlar!. Lâkin bunların içinde hiç kara renklisi var mı?.

Hayat kara rengi kabul etmez.. Çiçeklere bakın!.

FELEK

Ekonomi

İhraç iskelesi

Derince yerine Haydarpaşa kabul edildi

Aldığımız malûmata göre, İktısat Vekâleti halen Derince limanından ihraç edilen bir kısım maddelerin bilhassa krom madeninin Haydarpaşa limanından ihracını muvafık görmüştür. Vekâlet Derince yerine Haydarpaşadan ihracat yapıldığı takdirde masrafın fazla olmamasını ve gerek müstahsillere gerek alıcıya fazla bir yük tahmil edilmemesini istemektedir. Bunun için alınacak tedbirler tespit edilmektedir.

Yarda yerine metre

Ticaret Odası makaraların etiketlerinde o makaranın ihtiva ettiği ipliğin miktarının yarda yerine metre ile gösterilmesi hakkında İktısat Vekâletinin kararının tatbikine çalışmaktadır.

Odanın bu hususta yaptığı tetkikatta bir kısım makaraların etiketlerinde hem yardasının hem de metresinin yazılı olduğu anlaşılmıştır. Yazılı olmıyanlar için de ufak birer kâğıt yapıştırmak kâfi gelecektir.

Hattâ bir kısım makara ticarethaneleri böyle küçük kâğıtlar tabettirerek makaralar üzerine yapıştırmışlardır.

Nakadar arka geldi

Dün şehrimize Anadoludan 165 ton arpa gelmiştir. Bu kadar çok arpanın bir günde piyasaya gelişi fiatler üzerine derhal tesir yapmıştır. İstanbulda halen 1570 ton stok arpa vardır.

Yeni kayıtlar kondu

Ticaret borsası Borsada muamele gören malların kayıt ve satışı hakkında yeni bazı hükümler koymuştur. Bu hükümlere göre bundan sonra Borsaya arzedilen mallar o gün satışı yapılırsa derhal kayıt yapılacak ve Borsadaki muamelesi yapıldığı gün piyasaya arzedilmiş olacaktır. Bunun haricinde hareket edenler şiddetle cezalandırılacaktır.

Müşterek büro

Türk - Yugoslav Afyon satış bürosu için uyuşturucu maddeler inhisarı yanında tutulan daire tamamen hazırlamıştır. Büro ihzarî mahiyette faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Nevyork borsasında

NEVYORK, 21 (A.A.) — Nevyork Federal Reserve bankasının dolar kıymetinin artmasına mâni olmak için hazine hesabına hariçten altın mübayaasına hangi hadde kadar devam edeceği borsa mahafilinde merakı mucip oluyor. Filhakika geçen perşembe günü 4.957 dolara düşen İngiliz lirasına nisbetle dolar mühim surette yükselmişti. Cuma günü 5,085 e düşen dolar dün gece 4,997 ye çıkmıştır. Borsada zannolunduğuna göre cuma günü İngiliz lirasının yükselmiş olmasına sebep, Londradan gelen haberlerden anlaşıldığına göre ayni günde Reserve Bankasının Londradan mühim altın satın almış olmasıdır.

Mezkûr bankanın neşrettiği bülten, kendisinin salı ve çarşamba günleri 4 milyon 319 bin dolarlık altın satın aldığını ve doların yükselmesine mâni olmak için günde takriben iki milyon dolarlık altın satın almak lâzımgeldiğini yazıyor. Bazı mahafil ve eznemle ticaret gazetesi, İngiliz lirasının beş dolar kıymetinde istikrarını temin için Amerika - İngiltere arasında bir uzlaşma bulunduğunu temin ediyorlar ise de, başkaları bu kıymetin her iki tarafı da tatmin edemiyeceğini ileri sürerek böyle bir uzlaşmanın mevcudiyetine ihtimal vermemektedirler.

Zannolunduğuna göre, Vaşington hükûmeti dünya piyasasında doların kıymetini (0,60) çente düşürmek arzusundadır. Böylece İngiliz lirası mühim surette yükselecek, frank ise 6,50 çentte takarrür edecektir.

Gümrüklerde

Bir döviz kaçakçısı yakalandı

Dün akşam zabıta ve muhafaza teşkilâtı yeni bir döviz kaçakçılığı meydana çıkarmış ve kaçakçı yakalanmıştır.

Galatada Antranik İstepan isminde bir sarraf vardır. Bu sarrafın harekâtı bir müddettenberi şüpheli görülmekte ve nazarı dikkati celbetmekte idi. Bu sebeple muhafaza teşkilâtı ve zabıta bu sarrafın muamelelerini tetkike başlamışlar ve dün bir döviz kaçakçılığı başlangıcında iken yakalanmıştır.

Antranik İstepan efendinin üzerinde 450 Türk lirası mukabilinde tebdil edilen ekserisi dolar olmak üzere muhtelif ecnebi dövizi bulunmuştur. Antranik Efendi hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Esrar ve çakmak taşı

Gümrük muhafaza kumandanlığına gelen malûmata nazaran Çanakkalede Yukarıçarşıda Ilyanın dükkânında yapılan aramada muhafaza teşkilâtı tarafından 35 çakmak taşı bulunmuş ve Ilya mahkemeye verilmiştir.

Yalovada hareket etmek üzere bulunan Maltepe vapuruna binmekte iken İbrahim namında bir köylü üzerinde şüphe üzerine arama yapılmış ve İbrahimin belinde bir kâğıtta sarılı iki kilo esrar bulunmuştur. İbrahim mahkemeye verilmiştir.

Mahkemelerde

Adliye tayinleri

Bazı değişiklikler yapılacağı söyleniyor

Adliye intihap encümeninin şubatın on beşinde içtima edeceği söylenmektedir. Gene söylendiğine göre Müddeiumumî Kenan Bey İzmir ağırceza reisliğine, İzmir Ağırceza reisi Suat Bey İstanbul ağırceza reisliğine tayin edileceklerdir.

İstanbul Ağırceza reisi Aziz Bey de münhal bulunan temyiz azalıklarından birine tayin olunacaktır.

Adliye yangını tahkikatı

Adliye yangını tahkikatına devam edilmektedir. Dün mevkuflardan vestiyer Etemin vekili istintak hâkimliğine müracaatla tahkikatın tevsii talebinde bulunmuştur.

Yenileme bürolarına müracaatlar başladı

Adliye yangını münasebetile neşredilen kanun mucibince teşkil edilen ve evvelki gün faaliyete başlıyan yenileme bürolarına dün öğleye kadar vukubulan müracaatın miktarı 127 yi geçmiştir. İşler bu süratle yürüdüğü takdirde tesis işinin 3 ayda biteceği tahmin edilmektedir.

Doktorlar itiraz ediyorlar

Etibba Odası Odaya kaydedilmiyen bir çok doktorları sulh mahkemesine vermiş, sulh mahkemesi de bunları muhakeme ederek para cezası ile cezalandırmıştı. Doktorlardan bir kısmı tekrar mahkemeye müracaatla kararlara itiraz etmektedirler. Doktorlar bu kararlarında Etibba Odasına aza kaydedileceklerini, fakat Odanın 10 lira kaydiye ücretile geçmiş olan dört senenin aidatı olarak 48 lirayı defaten istediğini ve kendilerinin bu 48 lirayı birden vermek kudretinde olmadıklarını söylemektedirler.

Dilsizlerin muhakemesi

Dilsizlerden Kara Ali ve Abdülkadir isminde iki kişi Cemiyetin kabul ettiği şapkayı tahkir ettikleri için Cemiyet Reisi Süleyman Sırrı Bey bunlar aleyhine bir dava ikame etmişti. Davanın geçen celsesinde hâkim, Süleyman Sırrı Beyin cemiyet mümessili olup olmadığına dair vesika getirmesine karar vermişti. Süleyman Sırrı Bey dün bu vesikayı ibraz etmiş, bunun üzerine Gani Efendi ile Şaziye Hanım isminde bir kadının tercümanlığı ile 3 dilsiz ve kulaksız şahit dinlenilmiştir. Bu şahitler maznunların haka ret ettiklerini söylemişlerdir. Mahkeme gelmiyen diğer şahitlerle dilli ve kuaklı şahit te getirilmesi için aym otuzuna bırakılmıtşır.

Kibrit fiatı

Şirket müdürü tekrar Ankaraya gidiyor

Kibrit fiatlerinin indirilmesi için hükûmetçe şirket nezdinde tebligat yapıldığını ve büyük kutu kibritlerin 70, küçük kutu kibritlerin 60 paraya perakende olarak satılması lüzumu şirkete bildirildiğini ajans haberi olarak kaydetmiştik.

Fiatler hakkında hükûmetle müzakeratta bulunmak üzere Ankaraya giden Kibrit Şirket Umumî Müdürü M. King Ankaradan dönmüştür. M. King bugün de Ankaraya giderek müzakerata devam edecektir.

Kibrit fiatlerinin hangi tarihten itibaren indirileceği ve yeni fiat üzerinden satışa ne zaman başlanacağı M. King'in avdetinden sonra kat'i şekilde belli olacaktır.

Vilâyette

Bağcılığa rağbet

Bu sene bağcılara çok çubuk dağıtılacak

Vilâyetimiz mülhakatında son senelerde bağcılığa büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Birçok müteşebbis bağcılar yirmi otuz çeşit üzüm yetiştirmeğe de muvaffak olmuşlardır. Ziraat vekâletinin direktifi üzerine Ziraat müdürlüğü ve Ziraat odası bağcıları teşvik edici tedbirler almışlardır. Bağcılara geçen sene Ziraat vekâletinin Eren köyündeki nümune fidanlıkların - dan Amerikan üzüm çubukları verilmişti. Bu sene bağcılara daha geniş mikyasta yardım edilmesi kararlaştırılmıştır.

Mektum nüfusun kaydı

Son af kanunu mektum nüfusun kaydından dolayı cezayı affetmiş olduğundan bu gibiler nüfus idaresine müracatla kayıtlarını yaptırmaktadırlar. Bunların mikdarının epeyce tutacağı anlaşılmaktadır.

Yangına karşı tertibat

Yangın vukuunda alınan tertibat hakkında vilâyette yapılmakta olan tesisat bitmiştir. Polis müdürlüğünde de buna mümasil tesisat yapılmaktadır.

Poliste

Karısını öldürdü

Şehremininde dün akşam bir cinayet oldu

Dün akşam Şehremininde Uzun Yusuf mahllesinde Kahveci Yakubun çırağı Mustafa, evine gitmiş ve şiddetli bir münazaa neticesinden zevcesini bıçakla ağır surette yaraladıktan sonra kaçmıştır. Gürültü etraftan duyularak yetişilmiş ve yaralı kadıncağız hastahaneye kaldırılmış ise de bütün müdavata rağmen vefat etmiştir. Cinayetin, kıskançlık eseri olduğu anlaşılmıştır.

Büyük bıçağı ne yapacakmış?

Zeyrek caddesinde dolaşan Osman isminde birinin halinden zabıta memurları şüphelenmişler ve üzerini arayınca büyük bir bıçak bularak müsadere etmişlerdir.

İstasyonda düştü ve öldü

Evvelki gece Sirkeci istasyon müdürlüğü Kırıncık Yusuf oğlu Hacı Ömer Efendi, tren yetişmek üzere koşarken istasyon avlusunda düşmüş ve derhal ölmüştür.

Bir kadın için

Rumeli fenerinde Rizeli Abdürrahman ve Halim isimlerinde iki kişi bir kadın meselesinden kavga etmişlerdi. Abdürrahman, tabancasile altı kurşun sıkarak Halimi kolundan ve vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralayarak kaçmış idi. Abdürrahman, dün zabıtaca derdest edilmiştir.

İneboludan kaçan yakalandı

İneboluda ahzugasp suçundan dolayı hakkında tahkikat yapılan Kâmil isminde biri İstanbula kaçmıştır.

Polis ikinci şube müdürlüğü Kâmilin burada saklandığı yeri meydana çıkarmış ve kendisini yakalamıştır. Kâmil tahkikat evrakile birlikte mahfuzan İneboluya gönderilmiştir.

Çocuklara kumar oynatırken

Kadıköyünde sokakta küçük çocuklara kumar oynatan bir adam yakalanmıştır. Mahmut isminde olan bu adam kendisine seyyar köfteci süsü vererek elinde bir mangal ve bir teneke ile sokaklarda dolaşıp çocukları başına toplamaktadır.

Mahmut, etrafına çocukları topladıktan snora elindeki tenekeyi yere koyup çocuklara verdiği tavla zarlarını bu tenekenin içine attırmak suretile kumar oynatmakta ve kandırıp paralarını almaktadır. Bu hareekti zabıtanın nazarıdikkatini celbetmiş ve takip neticesinde Mahmut dün gene çocuklara zar attırırken cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Fiat listeleri

Sıkı bir kontrol yapılmazsa beklenen netice alınamaz

Yeni ölçü ve tartıların tatbikinden itibaren bilhassa bazı perakendeci esnafın bu vaziyetten istifade ederek ihtikâr yaptıkları ve başlıca eşya fiatlerini yükseltmeğe başladıkları gözükmektedir. Belediye bunun üzerine Ticaret Müdürlüğü ile anlaşarak bu ihtikâr hareketinin önüne geçmek ve ayni zamanda halkı da ikaz etmek için piyasada mevcut başlıca maddelerin bir fiat listesini gazetemiz vasıtasile çarşamba günü neşretti. Bu piyasa fiat listesinin neşrinden beri altı gün geçti. Bu altı gün zarfında bu fiat listesinin piyasayı biraz itidale sevkettiği inkâr edilemez. Yalnız henüz listeden beklenen fayda husule gelmiş değildir. Esasen listeyi neşretmek eski vaziyette bir tebeddül yapmaktan uzak bir harekettir. Belediye teşkilâtının bunun tatbikini semt, semt ve tarama suretile tetkik etmesi lâzımgelmektedir.

Dün bir muharririmiz piyasanın en hareektli yerlerinden Tahmis sokağından başlıyarak şehrin kenar semtlerin kadar bu listeye karşı olan alâka derecesini, esnafın ne derece riayet ettiğini ve halkın ne kadar benimsediğini tetkik etmiştir. Muharririmizle ilk evvel hasıl olan kanaat bu piyasa cetvellerinden başta bu işi tatbike memur olanlardan bir çoğu da dahil olduğu halde esnafın ve halkın farkında bile olmamasıdır. Maamafih umumiyetle fiatler bu fiat listesinin çerçevesi haricine çıkmamaktadır.

Yalnız, esnaf bu vaziyetten de istifade yolunu kolayca bulmuştur. Esnaf hemen umumiyetle bütün sınıf mallar üzerinde kabil olduğu kadar azami fiati tatbik etmek yolunu tutmuştur.

Meselâ fiat listesinde pirinç fiatleri şöyle gösterilmiştir:

Birinci Bombay	32
İkinci Bombay	30
Hindiye Birinci	32
Hindiye İkinci	30
Bursa Birinci	27
Bursa İkinci	23
Tosya	24
Edirne	24

Bu fiyatlar aşağı yukarı belediye kooperatifi bakkaliyesinin satış fiatleridir. Şimdi piyasada esnaf daha ziyade bu fiatlerin her cinsi üzerinde azamilerini almağa gayret etmektedir. Vaziyet böyle olunca maksat kaybolmaktadır. Bütün şehirde Bombayın birincisile ikincisi veya bunlarla Hindiye'yi biribirinden ayıracak kaç kişi bulunabilir?

Bu itibarla belediyenin listesinin tatbikatını sıkı bir surette kontrol etmesi, yahut ta fiat listesi neşrinden sarfınazar edilmesi lâzımgeldiği söylenmektedir.

Belediye Reis muavini ne diyor?.

Belediye başlıca gıda maddelerine ait ikinci fiyat listesini bu perşembe neşredecektir. Neşredilen fiyat listesinin umumî piyasaya uygun olmadığına ve bazı maddelerin daha ucuza veya bazılarının daha pahalıya satın alındığına dair dün belediyeye bir müracaat vaki olmuştur.

Belediye reis muavini Nuri Bey dün bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

— Ölçülerin değişmesinden dolayı piyasadaki tereddüt ve bazı yanlışlıklar zamanla geçecektir. Rekabet meseleyi normal bir vaziyete getirecektir. Gerek halk ve gerek esnaf henüz iyice kilo üzerinden alım satıma alışamamıştır. Bazı esnafın ihtikâr yoluna saptıklarını duyuyoruz. Fakat teftiş ve müracaatlarımızdan henüz bu yolda bir rapor almadık. Neşredilen fiyat listeleri halka kolaylık göstermesi itibarile şayanı kabuldür. Ticaret müdürlüğü ile belediye iktısat müdürlüğü bu mevzu üzerinde müştereken çalışmaktadırlar.

İhtikâr yapıldığına dair müsbet şikâyetler vaki olduğu takdirde âmilleri şiddetle tecziye edilecektir.„

Halkevinde

Yeni intihap

Halkevi komiteleri yeniden seçilecek

İstanbul halkevi faaliyet komitelerinin yeni idare heyetlerinin intihabına şubat birde başlanacaktır. 9 faaliyet komitesinin idare heyeti intihapları 15 şubatta bitecektir.

Halkevi talimatnamesinin hükümlerine göre iki yılda bir yapılması lâzım gelen şube komiteleri seçimi aşağıdaki sıra, gün ve saatte İstanbul Halkevi merkezi salonunda yapılacaktır.

1 — Dil, edebiyat, tarih şubesi: 1 şubat 934 perşembe saat 17 de

2 — Güzel sanatlar şubesi: 2 şubat 934 cuma saat 17 de

3 — Temsil şubesi: 4 şubat 934 pazar saat 17 de

4 — Spor şubesi: 5 şubat 934 pazartesi saat 17 de

5 — İçtimaî yardım şubesi: 7 şubat 934 çarşamba saat 17 de

6 — Halk dersaneleri ve şubesi: 9 şubat 934 cuma saat 17 de

7 — Kütüphane ve neşriyat şubesi: 11 şubat 934 pazar saat 17 de

8 — Köycüler şubesi: 12 şubat 934 pazartesi saat 17 de

9 — Müze ve sergiler şubesi: 14 şubat 934 perşembe saat 17 de.

Ücret tarifeleri

Memurlara tenzilât yapılması kabul edildi

Liman nakil vasıtaları bilet ve ücret tarifesini tetkik eden komisyon dün deniz ticaret müdürlüğünde toplanmış ve Şirketi Hayriye ile Akay tarifelerini tetkik etmiştir. Komisyon Şirketi Hayriye müdürü tarafından verilen izahatı dinlemiş ve şirketin vaziyetini tetkik ederek mevcut yolcu biletlerinin ve nakit ücretlerinin aynen kalması muvafık görülmüştür. Akay idaresi bilet ücretleri de komisyonca aynen bırakılmıştır. Yalnız Akayın 2500 kadar kendi idaresine mensup memurlara yaptığı tenzilâtın bütün devlet ve belediye memurlarına yapılması muvafık görülmüştür. Memurlar için çok mühim olan bu tenzilât Akay tarafından da kabul edilmiştir.

Tayyare ihtifali

Şehit tayyarecilerimizin namlarını tebcil için 27. kânunusani. 934 cumartesi günü saat (11) de Fatih parkında Tayyare abidesi civarında yapılacak ihtifal merasimi hakkında görüşülmek üzere bugün (pazartesi) saat 16 da Tayyare Cemiyeti İstanbul Merkezinde ihtifal komisyonu toplanacak ve program mucibince hazırlıklara başlanacaktır.

Küçük haberler

* *Bir seyyah grupu geliyor.* — 3 şubattan sonra şehrimize İngiliz ve Amerikan seyyahlarından mürekkep bir seyyah grupunun muvasalatı beklenmektedir.

* *Danslı çay* — Türkiye Turing ve Otomobil klübü azası şerefine dün, Perapalas salonlarında danslı bir çay verilmiştir.

Toplantı geç vakte kadar devam etmiştir.

* *Faşizm hakkında bir konferans* - Şehrimizde bulunan İtalyan profesörlerinden M. Carocci tarafından evvelki gün, Casa d'Italia salonunda faşizmin içtimaî ve ziraî siyaseti mevzuu etrafında bir konferans verilmiştir. Konferansta İtalyan Ceneral konsolosu ile İtalyan kolonisine mensup bazı kimseler bulunmuşlardır.

* *Mürettipler Cemiyetinde.* — Geçen cuma günü senelik kongrasını yapan Türk Mürettipler Cemiyeti İdare Heyeti intihabat neticesinde reisliğe Cemal, ikinci reisliğe Nasuhi, kâtipliğe Necdet, Kasadarlığa Saim ve azalıklara Cenani, Natık, İsmail, Turan Hafız Şükrü, Faik, Münür Bey ve efendiler seçilmişlerdir.

Tırpan

Zevklerimiz

Bayram gibi, tatil günleri gibi aylak kaldığımız zamanlara acıyorum.

Çünkü her tatili veyahut bayramı takip eden gün gazetelerin zabıta sütunları kabarıyor.

Çünkü işsiz, serbest kalan bir takım insanlar hürriyetlerinden istifade etmeyi yalnız rakı içmekte buluyorlar.

Çünkü tatilin çalışan insan için bir istirahat ve eğlence hakkı verdiğine akılları ermiyor.

İçiyorlar ve içmesini bilmeden içiyorlar. Kumar oynıyorlar, oynamasını bilmeden oynuyorlar. Çapkınlık ediyorlar. Çapkınlık etmesini bilmeden etmeğe kalkıyorlar. Kimseye rakı içmiyeceksin denemez. Fakat rakıyı içmesini ve hazmetmesini bilmiyene içkinin ne olduğunu anlatmak lâzımdır.

İki kadeh yuvarladıktan sonra gözleri dönüp etrafındaki kadınları kendi has hareminin cariyeleri gibi gören ve azgın bir kareman paşası gibi onlara toslıyan insanlara cemiyet terbiyesini vermeli, kanun da cezasını tayin etmelidir.

Kimseye oyun oynama denemez Başkasına zarar vermiyen her eğlence mubahtır. Fakat bunu iddia veyahut kumar haline getirince ona evvelâ cemiyetin nizamı, sonra adliyenin kanunu müdahale eder.

Bu her şeyden evvel bir kavrayış medeniyeti hazmediş meselesidir. Bir Fransız amelesi pazar günü eğlenir, içer, zevkeder. Her çalışan insan gibi bu onun hakkıdır. Fakat bu hareketleri cemiyetin örf ve âdetle tayin ettiği terbiye hududunun içindedir. Bir kadeh apsent için ce piştova sarılmaz. İki parti biriç oynarken kavga çıkarmaz. Neşelenip keyiflenince etrafındaki kadınlara horozlanmaz. Ve aile kadını ile kaldırım kadınını ayırt eder. Her zaman işaret ettiğim gibi bu olgun bir cemiyet yaşayışını gösterir. Kümes ve kafes hayatından ayrılanlarımız içinde hâlâ neşeyi rakıda, zevki kadında, eğlenceyi umumî evlerde arayan mantar kafalılar var.

Tabiatteki her güzel şey çalışan insanlara saadet vermek içindir. Fakat bunlardan insan gibi istifade etmek lâzımdır. Rakıyı sarhoş olmak için yuvarlıyan, kadını kavga çıkarıp adam öldürmek için sevenlerin bu nimetlerden hakkı olamaz. Onlara lâyık olan karakol kömürlüğü ve zindan kovuşudur.

Zevklerimizi terbiye etmek için epey zaman lâzım gibi görünüyor.

Burhan CAHİT

Maarifte

Talebe pansiyonları

Lise müdürlerinden mürekkep bir komisyon lise ve orta mekteplerdeki talebe pansiyonları vaziyetini tetkik etmeğe başlamıştır.

Talebe pansiyonlarının ihtiyaca kâfi gelip gelmediği, ücretlerinin mutedil olup olmadığı görüşülmektedir.

Şilede yeni bir mektep

Şilede Korucu köyünde yeniden bir ilk mektep açılması takarrür etmiştir. Bu mektepte tedrisata şubatta başlanacaktır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

20 Kânunusani 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	95	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	98,50	Tramvay	—.—
Şark D. Yolları	2,60	Tünel	—.—
Ünitürk	27,25	Rıhtım	17.75
„ II	26	Anadolu I	46.80
„ III	26,70	„ III	45.50
Gümrükler	8	„ III	45,50
Bağdat	9,75	Kuponsuz	
T. askeriye	9.75	Müemessil	53.25

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Telefon	12
„ „ Hamiline	10	Terkos	21.50
„ „ Müessis		Kuponsuz	
Tramvay	44.50	Çimento	11.70
Anadolu Hisse	24.90	İttihat dey.	17.70
Kuponsuz		Şark dey.	1.30
Şir. Hayriye	15	Balya	1.85
Reji	390	Şark m. ecza	2.85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.92
Londra	663	Viyana	4.22
Nüyork	75.82.83	Madrit	5.77
Milano	901	Berlin	1.99.84
Brüksel	3.39.82	Belgrad	34.74.75
Atina	82,70	Zloti	4.2083
Cenevre	2.44.25	Peşte	3.575
Amsterdam	1.17.72	Bükreş	7959
Sofya	85.84.25	Moskova	10.94

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	167	1 Şille. Av.	24
1 İsterlin	665	1 Pezeta	16
1 Dolar	128	1 Mark	50
20 Liret	219	1 Zeloti	24.—
20 F. Belçika	113	20 Ley	20
20 Drahmi	24	20 Dinar	46.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernoviç	—.—
20 Leva	24	1 Altın	9.28
21 Kur. Çek.	118	1 Mecidiye	0,34
1 Florin	83	Banknot	2.35

Zügürtlükte sağlık

Yazan: G. A.

Bütün dünyayı kaplıyan iktısadî buhran yıllardanberi sürüyor. Yalnız Birleşik Amerika Cümhuriyetleri memlekette işsiz kalanların sayısını on milyona çıkarıyorlar. Amerikalıların kendileri bunların aileleri ile yarı işsiz kalanları da hesap ederek buhrandan müteessir olanların sayısı kırk milyona çıkar, diyorlar.

Bu sözü mübalâğalı tutsak ta Almanyadaki altı milyona yakın, İngilteredeki iki milyondan ziyade, İtalyadaki bir milyon kadar işsiz adamları da hesaba katarsak dünyada 20 - 25 milyon işsiz kimse olduğunu ve bunların besledikleri ailelerini de düşünürsek 50 - 60 milyon insanın buhrandan dolayı zügürtleşiş olduğu söylenilirse mübalâğa edilmiş sayılamaz.

Acaba bu zügürtlük, buhranın dokunduğu memleketlerde, halkın sağlığına tesir etmemiş midir? Bir çok yerlerde doktorlar bunu merak ederek tahkika girişmişlerdi. Nihayet, Cenevredeki Akvam Cemiyetinin siyasî adamları, buhranı ortadan kaldırmak için çare bulamadıklarından, Cemiyetin sağlık işlerile meşğul olan şubesi de, hiç olmazsa buhranın nüfus üzerinde nasıl tesiri olduğunu anlamak istemiş ve tahkikatının neticesini neşretmiştir.

* * *

Bir milletin sıhhatı o milletin kendisini nasıl beslediğine göre olduğundan, hekimlerin ilkin merak ettikleri şey işsiz kalan adamların ne yiyebildiklerini öğrenmek olmuştur. Vakıa buhranın dokunduğu memleketlerde ya hükümetler, ya cemiyetler veya işsizliğe karşı sigorta şirketleri işsiz kalanlara yardımdan geri durmıyorlarsa da bunların verecekleri para, tabiîdir ki, onların çalıştıkları vakit kazandıkları para derecesinde olamaz. Gelir azalınca yiyeceğin de azalması tabiîdir.

Bütün milletler arasında İngilizler kendilerini en iyi beslemeği bilmekle tanınmış olduklarından, işsizlerin yedikleri bakımından tahkikat ta İngilterede yapılmıştır.

Orada işsiz kalan aileler, adam başına ellerine geçen yedişer şiling ile kendilerini oldukça iyi beslemenin yolunu bulmuşlar. Bu kadar para ile ekmekten başka, tereyağı yahut onun yerine Margarinyağı, patates, şeker, reçel, çay, biraz da domuz yağı almak mümkün oluyormuş. Et yemekleri ancak haftada bir defa, o da bütün aileler için yalnız bir şiling ile satın alınacak kadar yenilebilirmiş. Süt hiç alınamadığından, hayır cemiyetleri çocuklar için kutu sütü verirlermiş.

Bu yemekler kalori bakımından insanı idare ederse de et ile sütün yok suzluğu protein bakımından yemeklerin kıymetini hayli düşürüyor. Bunun için işsiz İngilizler, karaciğerden yapılmış sucuk, hayvan kaniyle doldurulmuş bumbar yiyerek protein noksanına da çare bulmuşlar. Bundan başka tereyağı yerine yedikleri margariti de balıkların yağı ile yaptıklarından o suretle de, yiyebildikleri yemeklerin kıymetini arttırmışlar.

Hülâsa, işsiz kalan insanlar ellerine geçebilen az para ile de idare etmek yolunu bulunca, buhranın açlıktan ölüme sebep olamıyacağı anlaşılmış.

* * *

Bu neticeyi alan hekimler bunu başka memleketler ölüm istatistikleri ile mükayese etmişler. Zaten her memlekette halk sıhhatının aynası ölüm istatistikleri değil midir? Bir miletin sıhhati ne kadar iyi olursa o millet arasında ölüm sayısı da o nisbette azalır.

Acaba buhranın dokunduğu memleketlerde ölüm artmış mıdır

Mukayese için bir taraftan 1925 ten 1930 senesine kadar beş sene içindeki ölüm sayısının vasatî miktarı alınmış. Bu beş sene nisbeten buhransız seneler olduğundan tokluk miyarı olarak tutulmuş. Diğer taraftan da 1931 senesinde buhran başlamış olduğundan bu da açlık miyarı sayılmış. Mukayese Amsterdam, Budapeşte, Kolonya, Milâno, Paris, Prag, Varşova şehirlerinde yapılmış..

Ve görülmüş ki, buhran senesinde umumî ölüm sayısı bu şehirlerin hiç birinde artmamış, bilâkis eksilmiş!

Bunun üzerine, tahkikat yapanlar:

— Acaba, demişler, bu şehirlerin ahalisi arasında bazı yaşlarda bulunanların ölümü pek azaldı da, buhrandan müteessir olanların çok ölmelerine mukabele mi ediyor?

Bu fikir ile muhtelif yaşlardaki ölüm sayılarını da ayrı ayrı tetkik etmişler.

Buhrandan müteessir olan ailelerin süt bulamamalarından dolayı çocuk ölümünün belki artması icap ederdi. Halbuki hiç te öyle olmamış. Buhran senesinde çocuklar bolluk senelerinden daha az ölmüşler.

Mektebe gitmek yaşında bulunan çocuklarda bile buhran ölüm sayısını arttırmamış, eksiltmiş...

Buhran fabrikalarda ilkin çıraklara yol verdirtmişti. Bu halde acaba, çıraklık yaşında bulunan gençler çok ölmüş mü? Hayır onların arasında da evvel ne ise gene o..

Yirmi beş ile elli, elli beş yaş arasında bulunanlara bakılmış. Bunlarda işsizlik âdeta bir iyilik olmuş. Çünkü fabrikaya gitmeyince yaralanma, hastalanma tehlikesi azalmış. Onun için ölüm sayısı da düşmüş.

Bir aile zügürtleyince, mahrumiyet en ziyade kadınlara tesir eder. Köylerdeki kıtlık zamanlarında kadınlar erkeklerden daha ziyade açkalırlar. Şehirlerdeki buhran senesinde öyle değil. İşsiz aileler arasında kadınların da ölümü azalmış.

Aile içerisinde ihtiyarlar, çocukların sıkıntısından çok müteessir olurlar, keder duyarlar. Acaba buhran ihtiyarlara çok tesir etmiş mi? Hayır, ehemmiyetli hiç bir fark yok!

Görülüyor ki, buhran ne çocuklarda, ne gençlerde, ne orta yaşlılarda, ne de ihtiyarlarda ölümü arttıracak bir sebep olmamış.

Yalnız buhran senesinde göze çarpacak şey, evlenmenin azalması olmuş.

* * *

Verem hastalığı sefaletten çoğalır. İşsiz kalan bu kadar milyonca halk evvelden oturdukları daha geniş evleri, apartmanları bırakarak bir çoğu tek odalara sıkışmışlar, orada gıdaları azalmış. Yeniden elbise almağa, kışın ısınmağa kudretleri yok.. Hülâsa sefaletin tam tarifi. Acaba bu hal işsizler arasında verem hastalığını arttırmamış mı?

Bilâkis azaltmış:

Bolluk senelerinde veremden ölüm Amsterdam'da yüz binde 85 iken 68; Budapeşte'de 270 iken 233; Kolonyada 99 iken 92,5; Milânoda 134,5 iken 96; Pariste 249 iken 219; Pragda 169 iken 158 olmuş.

Şaşılacak şey! Hekimler gene ayrı ayrı çocukları, gençleri, orta yaşındakileri tetkik etmişler.

Hepsinde verem hastalığından ölüm ayrı ayrı ve toplu olarak azalmış.

* * *

Bu istatistiklerin karşısında insanın:

— Ah tatlı tenbellik! diyeceği geliyor. İşsizlik ne iyi şeymiş. Vakıa insanın gıdası azalıyor, tereyağı yerine margarin, yeşil sebze yerine yalnız patates, biftek yerine bumbar yiyor amma ölüm tehlikesinden uzaklaşıyor, ömrü uzuyor! Yaşasın iktısadî buhran!..

Fakat bu iyilik acaba devam eder mi? Unutmamalı ki, sefaletin tesiri her vakit hemen görülmez. İnsanı ilkin zayıflatır, yalnız kuvvetini kudretini kırar. İşsizlik ve mecburî tenbellik ilk zamanlarda bir rahat verir; fakat devam ettikçe hastalık daha çabuk gelir. Gitgide mukavemet azalır.. Ve buhran devam ederse işte ölüm de artar.

Öyle olmasa da, buhranın sebep olduğu mahrumiyetler içinde istırapla yaşamak, yaşamamaktan daha acıklı değil midir?

G. A.

KULAK MİSAFİRİ

Doğru yol!..

Beyoğlunun İstiklâl caddesi dediğimiz büyük caddesinin istipdat devrindeki adı "doğru yol,, du.

Yaşı elliyi aşanlarımız, hâlâ bu caddeyi eski adile anarlar. Geçen akşam, kendi kocamış, fakat gönlü kocamamış bir ihtiyar delikanlıya, bu caddede aşağı yukarı piyasa ederken rastladım. Beni görmemezliğe gelecekti ama, yapamadı. Gözgöze geldiğimiz için selâmlamağa mecbur oldu. Pişmiş bir aşa soğuk su kattığımın farkına vararak; yürüyecek oldum. Bu sefer de o bırakmadı: Ne oldu olacak!.. Kısmet değilmiş, dedikten sonra izahat verdi:

— Şu önündeki kadını, üçtür kaybediyorum. Nihayet, tekrar izini ele geçirirken sen yolumu kestin!

— Demek iyi bir parça?..

— Yok canım.. Bizimkisi, çeşmi çerez.. Hani, bazıları için: "Allah gözünü doyursun!,, derler ya... Çok yerindedir. Benim de zamanla her tarafım doydu. Yalnız doymıyan bir gözüm kaldı. Anladım ki, toprak düşmedikçe göz doymuyor?.

Öteden beriden konuşurken ihtiyar dostum, hayretle:

— Bugün doğru yol amma da kalabalık!..

Dedi.

Ben sordum:

— Doğru yol mu dediniz?

Güldü:

— Doğru yol ya.. Benim dilim alışmış ta buraya hep doğru yol derim...

Sonra, beyaz bıyıklarını okşıyarak sözünü tamamladı:

— Allah için doğru yoldur!.. Bütün düşmüş kadınlar, ilk evvel, burada yoldan çıkarlar!

M. SALÂHATTİN

Halk fırkasının suvaresi

25 İkincikânun perşembe günü Halk Fırkası Beyoğlu kaza merkezi Tokatlıyan salonlarında bir süvare tertip etmiştir. Tertip heyeti gecenin eğlenceli ve neşeli olması için azamî itina göstermektedir. Şimdiden şehrimizin tanınmış ve mümtaz şahsiyetleri davet edilmiştir.

Bu meyanda tertip heyeti emsalile mükayese edilmiyecek derecede zengin bir eşya piyankosu hazırlamıştır. Her halde bu süvare senenin en neşeli saatlerini geçirmeye vesile verecektir.

Amelî elektrik kursu

Halkevinden:

Amelî elektrik kursu açılmıştır. Dersler cumartesi ve çarşamba günleri saat 18,30 a kadardır. Arzu edenler halkevi merkezinde idare müdürlüğüne müracaatla kayıtlarını yaptırabilirler.

Yeni neşriyat

Yeni Adam

Terbiyeci İsmail Hakkı Bey tarafından çıkarılmakta olan haftalık "*Yeni Adam*" mecmuasının 4 üncü sayısı çıkmıştır. Her sayısında dikkate değer yenilik ve tekâmül gösteren bu fikir gazetesini okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Askerî tebliğler

Beyoğlu Askerlik Şubesinden:

Her sene olduğu gibi bu sene de 305: 325 (dahil) ihtiyat efradının yoklamasına başlanmıştır.

Şubemizde kayıtlı yerli efradının, haftada üç gün olmak üzere (cumartesi, salı, perşembe) günleri şubeye müracaatla yoklamalarını bizzat yaptırmaları.

Mektup ile müracaat kabul edilmiyeceğinden mektup gönderilmemesi ve gönderenlerin de yoklamaya gelmemiş addolunacakları ilân olunur.

HİKÂYE

Şerefsiz yaralar

Sabahtanberi devam eden gürültü bitmiş, odadan odaya dolaşan eshabı mesalih çekilmişti. Muamelât yazıcısı Hüsnü, sevkolacak efradın muameleli evrakını jandarmaya teslim etti.

Onlar da çıkınca şube divanhanesini sessizlik bürüdü.

Hüsnü, zayif ve sarı benizli çocuk işini bitirdiğine memnun, masasının başına oturdu: Bu gün de bir çok günler gibi geçmiş, tab'an sert olan Binbaşıdan lâkırdı işitmeden vazifesini yapmıştı. Sol dirseğini masaya dayamış, eli şakağında sigarasının dumanlarını dertli dertli içine çekerken kapıdan, kolunda yeni kur'a efradının defterleri, arkadaşı Hilmi göründü. Onun her zamanki içli haline bakarak sordu:

— Hüsnü ne düşünüyorsun gene?

Beriki, uzamış traşlı çenesini, yanaklarını parmaklarile sıkarak cevap verdi:

— Haftaya terhis oluyorum; lâkin yerime başka birini almışlar. Ne yapacağım, nasıl iş bulacağım.

Hilmi, elindeki defterleri masanın üzerine attı:

— Allah kerim be..

— Karşıki hesap memurluğunun kapısı açıldı. Evrak mukayyidi Nail bağırdı: :

— Arkadaşlar cigaranız var mı?

Nail haşarı, bıçkın bir delikanlıydı. Evvelce Üsküdarda araba koşardı. Emsali askere celbedilince yabancı olarak şubeye müracaat etmişti. Her akşam içki içer, her zaman Binbaşıdan lâf işitirdi. Arkadaşları ondan yaka silkerlerdi.

Lâkırdısına aldırmadıklarını hisse dince kapıda duran reisin emirberine takıldı.

— Araçlı.. Kavalını al da gel. Bizim Hüsnü Efendi terhis oluyor, biraz şenlendir onu..

Ahmet o taraflı olmadı. Karavana ya gideceğini söyliyerek uzaklaştı.

Yarım saat sonra yemek gelmişti. Şakayla, kahkahayla yemeklerini yeyip türkü çağırdılar. Ve ertesi sabah erkenden vazifeye kalkmak üzere yataklarına uzandılar.

Zaten bir askerin düşündüğü, emre itaat, vazifeye dikkat, karnını güzelce doyurmaktır. Bunlar öyle ihtiyaçlardır ki, birbiririnden ayrılamazlar. Birinde ufacık bir ihmal diğerini sekteye uğratır. Vatan vazifesini ifa eden bir asker, çelik bir zenberek gibi çalışır..

* * *

Bir hafta sonra şubeye yeni efrat geldiğinden diğerleri terhis ediliyorlardı. Hilmi, Nail, Hüsnü Reis gelince bir gün evvelinden hazırladıkları tezkerelerini imzalattılar ve Binbaşının elini öpüp arkadaşlarile vedalaştılar. Toptaşından aşağı inerlerken içlerinde en dertlisi arabacı Naildi: Dün akşam karavana yemiş, karnını doyurmuştu. Bugün, bu akşam ne yapacaktı?

Cebinde beş parası yoktu. Hilminin evi vardı. Hüsnü de ailesinden ayrı, bekâr yaşadığı için vaziyeti müşkûldü.

Hilmi, iyi kalpli çocuk onların bu hallerine çok üzülüyordu. Arkadaşlarını Ortaköye kadar götürüp babasından alacağı bir kaç lirayı onlara vermek istiyordu. Bunu ima etti: Nail atıldı:

— Allah senden razı olsun arkadaş.. Bu akşam üçümüz de hem sevinçli, hem kederliyiz. Sen biraz para tedarik et. Biz seni Sirkecide bekliyelim. Kafaları çekelim, terhis şerefine bu akşam neşelenelim.

Bunu üçü de muvafık buldular. İskeleye gelince Hilmi Beşiktaş vapuruna bindi. Ötekiler de köprüye geçtiler. Saat sekizde Sirkecide birleşince ilk gördükleri birahaneye girdiler. Buralarda içki su yerine içiliyordu. Rakıdan başladıkları halde rastgeldikleri ahbapların ısrarile bira, şarap gibi karma karışık içkilerin bir düğün sofrasında gibi durmadan midelerine indirdiler. Saat on ikiyi bulunca otomobille Hüriyetiebediye tepesine çıkıp zevklerine cevlân verdiler. Sıra ile gazinolara uğradılar. Fazla sarhoş oldukları için son gazinoda ceplerindeki paradan fazla hesap yaptıkların dan hakarete ve tokatlara maruz kaldılar. Fecir vakti gazinodan çıkınca geri dönmek imkânı kalmamıştı. Ceplerinde beş paraları yoktu; fakat bunun da kolayı bulundu. Açıkgöz geçinen arabacı, kendisi gibi zil zurna bir şoförü "nefes" ikram ederek kendi tabirince kafesledi. Üç arkadaş otomobile bindiler. Nail gazele başladı. Şoför makineye son sürati vermişti. Şimdi otomobil Şişliden Taksime doğru yaralanmış bir canavar gibi homurtularla sıçrayıp koşuyordu. Pangaltıdaki dönemeçten kıvrılırken acıdan ve yorğunluktan bonalmış gibi bir dükkânı tosladı.

Gürültüye, haykırışmalara merkezden polisler yetiştiler. Makine kırılmıştı. İçindeki bir çok yerlerinden yaralanmışlardı.

Dikkatsiz şoför hakkında bir taraftan zabıt tutulurken burunları kanamadan askerliklerini geçirip içki sefaletinde yaralanan bu gençler hasta haneye naklolundular.

O. N.

Beyoğlu'nda ARTİSTİK ve Pangaltı'da TAN

Sinemaları; Bu Çarşamba akşamı: Meşhur muganni

LUCIEN MURATORE'u

VERA KORENE, MAXUDİAN ve SİMONE BOURDAY ile beraber

GAİPTEN BİR SES

Şayanı hayret Fransız filminde takdim edeceklerdir.

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL :

17,30 Gramofon.
18 Fransızca ders (İlerlemiş olanlara).
18,30 Münir Nurettin B. ve arkadaşları.
19,30 Bedayii Musiki Hey'eti.
21 Gramofon
21,30 Anadolu Ajansı, Borsa haberi, Saat

ANKARA :

12.30 Gramofon.
18 Alaturka saz.
18,45 Dans musikisi.
19,20 Alaturka saz.
20. Ajans-haberleri

VARŞOVA 1412 m.

16,55 Caz orkestrası tarafından konser, 17,40 Ders 17,55 Solist konseri, 18,50 Müsahabe, 19,45 Plâk ile askerî musiki, 20 Muhtelif müsahabeler, 21 Polonya istiklâliyeti zamanına ait musiki parçalarından mürekkep konser, 22 konferans, 22,15 Konserin devamı, 23 Dans musikisi, 24 Müsahabe, 24,05 Dans musikisinin devamı.

BÜKREŞ 364 m.

13 Borsa haberleri, plâk, haberler, plâk, 18 Radyo orkestrası, 19 Haberler, 19,15 Madame Lucie Petruşcu tarafından taganni, 20 Üniversite radyosu, 20,20 Plâk 20,45 Konferans 21 Oda musikisi (The Odoresco Karteti), 21,30 Konferans, 21,45 Yunan şarkıları, 22,15 Piyano konseri, 22,45 Haberler, 23 Popüler Romen musikisi.

BÜDAPEŞTE 550 m.

14,30 Stefan Bertha salon takımı, 16,30 Talebeye mahsus neşriyat. 17 Kadın saati, 18 Konferans, 18,30 Yaylı aletler ile konser, 19,10 Almanca ders, 19,40 Opera orkestrası tarafından konser Solist Vilma Tihanyinin iştirakile, 20,50 Zoltan Nedanyi tarafından konferans, 21,20 Ernö Dohnyinin idaresinde opera orkestrası, 22,35 Haberler, 22,55 Belâ Raç Sigan takımı, 24,15 Caz orkestrası.

VİYANA 507 m.

18,05 Avusturya musikisine dair konferans 18,30 Konser (İlse Vinglmagr, İnge Jakobsen, Robert Kuppelvieser). 19,20 Tiyatro kritikleri, 19,40 Müsahabe, 19,45 Ders 20,05 Aktualite, 20,15 Saat ayarı vesaire, 20,20 Kış sporları, 20,25 Verdinin Simone Boccanegra operası Viyana operasından naklen, 23,15 Müsahabe, 23,35 Akşam konseri radyo orkestrası, Josef Holzer.

BRESLAU 316 m.

17 Hafif musikisi, 18,50 Tagannili konser, müsahabe, 19,10 Kuartet takımı, 20 Kimyon san'atkârları, ismindeki temsil, 21 Günün kısa haberleri, 21,10 Avusturya isimli neşriyat, 21,30 Beethoven konseri Keman ile romanzlar, 22 Beethoven'in 6 cı senfonisi -Dur. 22,45 Müsahabe, 23,20 Spor, 23,55 Hava haberleri, 24,10 Beethoven'in eserlerinden oda musikisi konser.

ÇAREVİÇ

MARY GLORY

GEORGES RİGAUD

(12467)

İSTANBUL BELEDİYESİ

ŞEHİR TİYATROSU

Bu akşam saat 19,30 da LUKUS HAYAL Büyük opereti Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit Umuma Operetin Son Gecesi

121

DOKTOR

Rusçuklu Hakkı

Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.

Hazar Musevi Türk devleti

Türk kültür birliğinin daveti üzerine Kocaeli mebusu Reşit Saffet B. cuma günü arkadaşlık yurdu (Amikal) klübünde Hazar Musevi Türk devleti mevzuu üzerine ilmî bir konferans vermiştir.

Reşit Saffet Bey Türk kültür birliği tarafından takip olunan Türkleştirme gayesine işaret ederek Türklerle Türkiye Musevileri arasında ayrılıkların kaldırılmasına çalışan kıymetli vatandaşların mesaisinden bahsetmiş ve bugünkü Musevilerin kanının büyük bir kısmı Uralu - Altayın olduğunu, ve Musevilerde semitlik olduğu kadar ondan ziyade Sumero Akaden yani Orta Asyadan gelme Hitit yani Anadolu kanı bulunduğunu ileri sürmüştür.

Hatip bundan sonra sözü Hazar Türk devletine getirerek Hazarların komşu memleketlerinin haricinde sakin bulunan Musevilerin mukadderatına alâka ve tesanüt gösterdiklerini ve hattâ Ispanyada Toledo şehrinde sakin Museviler tarafından vuku bulan istimdat üzerinde gene mezkûr şehri düşmanın taarruzlarına karşı müdafaa için pek çok asker gönderdiklerini anlatmıştır.

Hatip, Hazar kavminin mesaisinden ve tarihî rollerinden uzun uzadıya ve ilmî bir salâhiyetle bahsettikten sonra şu sözlerle konferansına nihayet vermiştir: "Musevilerin Türklerle değişik Türk olarak nelere muktedir olduklarını tarihte gösterdikleri gibi bugünkü GAZI TÜRKİYESİNDE de göstereceklerine eminim ve bu emniyetimi itirar ederim,,

Reşit Saffet Bey ekseriyetini Musevi münevverlerinin teşkil ettiği hazirun tarafından hararetle alkışlanmıştır.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET" tir

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

Bir kadının 24 saatlık hayatı

Yazan: *Stefan Zweig* Tercüme eden: *İsmail MUŞTAK*

12

kaplamış bulunuyordu. Bu ıstırap bir anda adımlarımı idare ederek beni onun peşisıra gitmeğe sevketti. Ben de paltomu istedim. Kafamın içinde sabit bir fikir yoktu. Bir makine gibi, sırt sevkitabiiye itaat ederek ben de karanlıklara daldım ve o adamın arkasından yürümeğe başladım.

* * *

Madam (C...) bir dakika durarak hikâyeye fâsıla verdi. Deminden beri oturduğu sandalyadan hiç kımıldanmamış, hikâyenin buraya kadar olan kısmını bir hamlede anlatmıştı. Her vakitki gibi sakindi. Bütün hadiseleri dikkatle sıralamış ve kendini evelden hazırlamış bir insan gibi vuzuhla konuşuyordu.

Hikâyenin bu noktasına gelince durdu. Yüzünde tereddüt dalgaları dolaşıyordu. Çok geçmeden bu tereddüt te zail oldu ve hikâyenin mevzuunu bir tarafa bırakarak biraz endişeli bir eda ile doğrudan doğruya bana hitap etti:

— Olup biten şeyleri, hiç bir noktasını gizlemeden, tam bir samimiyetle anlatacağıma size ve nefsime karşı vadetmiştim. Buna mukabil ben de sizden söylediklerime inanmanızı, bütün bunların birer hakikat olduğuna itimat etmenizi, yaptığım şeylerde bugün yüzümü kızartabilecek kirli sebepler aramağa gitmemenizi istiyeceğim. Benim hareketimde gizli saikler aramak tamamile yanlış bir ihtimal peşinde yürümek olur. Bu itibarla derhal söylemek isterim ki ben bu bitkin adamın arkasından sokağa fırladığım zaman ona karşı kalbimde bir aşk taşımıyordum. Onu bir kadının bir erkeği düşünmesi nevinden düşünmek aklımdan bile geçmiyordu. Ben o vakit kırk yaşını atlatmış bir kadındım ve kocamın ölümünden sonra hiç bir erkeğin yüzüne bakmamıştım. Erkeklik kadınlık hissi benim için artık maziye karışmıştı. Bu noktayı bilhassa kaydetmek isterim ve buna mecburum; bu nokta tespit edilmedikçe hikâyenin alt tarafını, bundaki dehşeti anlıyamazsınız.

Filhakika beni bu bedbaht adamın peşisıra yürüten his ne olduğunu, nasıl mukavemet olunmaz bir sebeple bu yabancının arkasından sürüklenip gittiğimi ben de pek kolay izah edemem. Bu hareketimde merak denilen saikin tesiri yok değildi; maamafih ben bundan ziyade ve bilhassa bir korkunun sevkile gidiyordum. Evet, içimde ufak bir korku vardı; daha doğrusu bu genç adamın başıucunda müthiş bir tehlike, bir bulut dolaştığını daha ilk görüşümde anlamıştım, ve ben bu müthiş şeyin patlamasından korkuyordum.

Hayatta maruz kaldığımız bu gibi tesirleri, ne tahlil, ne de teşrih etmek mümkün değildir. Bunlar o kadar kuvvetle, öyle süratle vücut bulurlar ve bir an içinde o derece girift olurlar ki mahiyetlerini tetkik ve izah etmek imkânsız bir hale gelir. İhtimal benim o dakika yaptığım şey, yabancı bir adamı felâketli bir zamanında bu suretle takip edişim tıpkı bir otomobilin tekerlekleri altında kalıp ezileceğini gördüğümüz bir çocuğu ölümden kurtarmak için, tabiî bir hissin sevkile, otomobilin altına atılışımız kabilinden bir harekettir. Eğer böyle olmasaydı meselâ hiç yüzmek bilmiyen bir insanın boğulmak üzere bulunan bir adamı kurtarmak için kendini kaldırıp suya atmasını ne ile izah edebiliriz? Bir biçareyi dalgalar arasından kurtarmağa giden bu adam yaptığı işin manasız bir cesaretten başka bir şey olmadığını düşünmeğe vakit kalmadan kendisini denize atmakla sehhar bir kuvvetin, onu bu harekete sevkeden bir azmin zebunu olduğunu gösteriyor. Bunu ancak bu suretle izah edebiliriz. Ben de o aralık tıpkı buna benziyordu.

Bu bedbaht adamı oyun salonundan kumarhanenin dış kapısına, oradan gazinonun trasasına kadar takip ederken ben de hiç bir düşünceye, hiç bir mülâhazaya tabi değildim, bu hareketimde şuurun hiç tesiri yoktu.

Şuna eminim ki benim gördüğüm manzara karşısında ne siz, ne sizden başka birisi, hülâsa gören gözlere malik hiç bir kimse lâkayit kalamazdı. Yaşı yirmi dördü geçmiyen bu genç adamın bir ihtiyar gibi merdivenlerden inip trasaya doğru sürüklenişi, mafsalları gevşemiş ve kırılmış bir hal ile ve tıpkı bir sarhoş sallantısile yürüyüşü kadar acıklı bir manzara tasavvur edilemezdi. Bu adam bir müddet yürüdükten sonra bahçede bir tahta kanapenin üstüne bir çuval gibi yığıldı kaldı. Bu da anlatıyordu ki onda her şey bitmişti, o bütün ümitleri mahvolmuş bir insandan başka bir şey değildi. Vücudunda canlı adale namına hiç bir şey kalmamış bir insan, bir ölü ancak böyle çökebilirdi. Başı arkaya düşmüş, kolları bir ölü rehavetile şekilsiz birer cisim halinde yanına sarkmıştı. O aralık oradan kim geçip başını çevirse lâmbaların titrek ziyalarla yarı aydınlattığı bu trasada, bu tahta kanape üstüne yığılı duran bu cismi bir insan naşından başka bir şeye benzetemezdi.

Nasıl oldu, neden ben de biran içinde böyle gördüm, izah edemiyeceğim. Fakat şurası muhakkak ki tüyler ürpertici bir hakikatle benim gözümün önünde de o, bir insan naşı manzarası almıştı. Evet onu böyle görüyor ve kendi kendime: "Mutlak bu adamın cebinde bir rovelver vardır ve yarın onu burada değilse bile başka bir kanapenin üstünde kanlara bulanmış ve cansız bulacaklar,, diyordum. Bu, bende körkörüne hasıl olmuş bir kanaatti.

Onun gazinodan öyle bir çıkışı, trasaya doğru öyle bir gidişi vardı ki bir uçurumun tepesinden atılan ve dibini bulmadıkça durması kabil olmıyan bir taş ta ancak böyle yuvarlanabilirdi. Bitkinliğin, ümitsizliğin bir vücutta bu kadar, bu derece gözle görülebilir şekline bir tesadüf etmemiştim.

Siz şimdi benim halimi tasavvur ediniz: Bulunduğum noktadan yirmi otuz adım ötede bir adam harekatsiz, yığılmış gibi duruyor. Bir taraftan onun imdadına koşmak için kendimde bir arzu duyuyor, diğer taraftan aldığım irtibiyem icabı olarak yolda yabancılarla konuşmaktan korkuyordum. Bu iki zıt tesir altında ne yapacağımı şaşırmıştım. Gökyüzü bulutlu idi, havagazi lâmbalarından solgun ve titrek bir ziya çıkıyordu. Nihayet yolda nadiren geçenler hızlı adımlarla yürüyüp uzaklaşıyorlardı. Ben, intihar etmiş bir vaziyette duran bu adamla âdeta tek başıma kalmıştım.

Beş on defa tecrübe ettim, olanca kuvvetimi toplıyarak ona doğru yürümek istedim; fakat her defasında utanarak geri geri çekildim. Ekseriya sukut eden insanlar kendilerinin imdadına koşanları da birlikte sürüklerler; belki de bundan mütevellit bir hissitabiî beni ona yaklaşmaktan menediyordu. Vaziyetin ne kadar delicesine, ne kadar...

(Bitmedi)

Karacasu ve tarihi

Karacasu şimdiye kadar ne tahavvüller geçirdi, şimdi ne haldedir?

KARACASU, (Milliyet) — Karacasu Baba dağları silsilesinden Karancalı dağına yaslanan ve kadim Harisipolis şehri harabelerinin bulunduğu ovaya hâkim iki tepe üzerine kurulmuş 1500 haneli ve 6000 nüfuslu bir kaza merkezidir.

Efsane ve rivayetlere nazaran Karacasuya 700 sene evvel Karaca Sofu isminde bir zat elyevm harabeleri mevcut olan Cum'a damını yaptırarak kurmuş ve Karacasu, Karacasofu dan muharref imiş.

Maamafih Karacasu iki ad değiştirmiştir. Osmanlı Türkleri bu yerleri ele geçirdikten sonra kasaba büyümüş, 14.000 haneli bir şehir olmuş ve Aydın Yenişehiri adını almış. Bilâhara İncili nahiyesi yapılmış, 310 senesinde de Karacasu kazası olmuş. İlk önce doğu cihetindeki tepede bulunan kasaba batı tarafındaki tepeye doğru yayılmış ve hükûmet, çarşı bu yakada kurulduğundan zamanla karşı tarafta oturanlar yerlerini terkederek bir kısmı başka yere gitmişler, bir kısmı da hükûmetin olduğu tarafa yerleşmişlerdir. Bugün karşıyakada oturanlar dokumacı esnafıdır. Bunlar da zamanla bu tarafa gelmek ve terkettikleri dönekleri eski Aydın Yenişehrinin harabelerine karışmaktadırlar.

Kadim Hirisipolis şehrinin harabeleri Karacasuya 12 kilometre uzaktadır. Tarihten evvelki devirlerde bu larda Karyenler yaşıyorlarmış. Hiristipolis şehrini ilk önce Karyenler kurmuşlar, sonra bu'alara kadim yunanlılar gelmişler. Evvelâ bir kale yapmışlar, sonra da ovaya doğru şehri büyütmüşerdir. Mabet ve saraylarını tiyatro ve formları kale dışında yapmışlar ve şehrin adını Afradisyas yani şöhret şehri koymuşlar.

Sonra Dara gelerek şehri yakmış, yıkmış, ahalisini kesmiş. Daradan sonra Romalılar müslihane bir surette buraları istilâ etmişler, halka hürmet ederek yaptıkları âbide ve asarın yazılarını kadim Yunanca olarak yazmışlardır. Bu cihetten buradaki Roma asarı kadim Yunanlılara maledilmek istenir. Fakat gerek buraları Kazan Fransız âlimleri ve gerekse ziyarete gelen bir çok ecnebi âlimler eserlerin Romalılara ait olduğunda iktifa etmektedirler.

Romalılardan sonra Hristiyanlar gelmişler, mabetleri kilise yapmışlar ve şehirde Hirisipolis yani halâskâr şehri adını koymuşlar. Bu şehrin suyu 2038 rakımlı Baba dağından gelirmiş. Bu gün de harabelerin yanındaki Geyre köyü halkı bu sudan istifade etmektedirler.

Atalarımızın çok medenî bir ahlâkları vardı. Diğer kavimler ele geçirdikleri yerleri yakar yıkarken, Türkler onları toprak altına gömer, ve muhafaza ederlermiş. Bugün meydana çıkarılan ve tarihten evvelki devirlere ait bulunan bir çok eser, mevcudiyetlerini hiç şüphesiz eski Türklerin bu çok yüksek ve medenî düşünce ve kabiliyetlerine borçludurlar. Fakat Osmanlı saltanatı maddî ve manevî büyük bir kıymeti olan bu asara ehemmiyet vermemiş, yabancılar gelip istedikleri gibi kazmışlar ve çıkardıkları kıymetli eserleri memleketlerine taşıyarak büyük müzelerine kurmuşlar.

Bu lâkaydi bizde Meşrutiyet senelerinde bile devam etmiş, bu haberleri Kazan Fransızların başına tayin olunan hükûmet komiseri Denizlide istirahat etmiş ve Fransızlar da bulduklarını aşırmışlardır.

Bir çok asar Karacasuda mezar taşlarında ve diğer inşaatta kulanılmış. Cümhuriyet devri her yerde olduğu gibi Geyre harabelerine de muhafız koymuş ve bir taş parçasının çıkarılmasını yasak etmiştir.

Sanayi

Karacasunun coğrafi vaziyeti, zirai inkişafı müsait olmadığından bura halkı ötedenberi hayatlarını sanayiie kazanmışlardır. En ileri giden sanat dokumacılıktır. Avrupa malarının pazarlarımıza istedikleri gibi hâkim oldukları senelerde bu sanat yavaş yavaş sönmeğe başlamış ve Karacasulular da bu yüzden yer değiştirmişler ve azalmışlardır.

Fakat Cümhuriyet idaresinin millî sanayi ve iktısadî korumak ve yükseltmek hususunda aldığı tedbir ve himaye sönmeğe yüz tutan Karacasu sanayiini, gene canlandırmış, bugün iplik tezgâh sanayii bini geçmiştir.

Kendilerile konuştuğum dokumacılar buhrandan şikâyet ediyorlar. İzmirde çıkarılan ipliklerin bilhassa 22 numaradan aşağı numaraların Avrupa ipliklerinden çok iyi olduğunu, fakat ihtiyaca kâfi iplik istihsal olunmadığından malı bulamadıklarını, eski verilen siparişlerin iki ayda verildiğinden şikâyet ediyorlar.

Karacasuda 15 tabakhane vardır. Bu tabakhaneler Karacasunun kösele ihtiyacını temin etmekte ve boyalı meşin ve sahtiyan ihraç edilmektedir.

30 dan fazla ocakta toprak imlâtı yapılmakta ve civar kaza ve vilâyetlere ihracat yapılmaktadır. Karacasunun destileri ve toprak kapları bu muhitte çok meşhurdur.

Madenler

Geyre harabeleri civarında zengin bir zımpara madeni vardır. Maden elli kilometre uzakta bulunan Kuyucak istasyonundan ihraç edilmekte ve develerle kilosunu 20 paraya götürmektedirler.

Nüfusu

Kazanın umum nüfusu 14,806 dır. Geçen sene 201 ölüm ve 330 doğum olmuştur.

Sıhhat

Kazanın sıhhî vaziyeti çok iyidir. Senelerdir doktorsuz bulunan kazaya geçen sene hükûmet doktoru tayin edilmiştir.

Maarif

Kazanın biri merkezde ve beşi de köylerde altı ilk mektebi vardır. Bina sızlık yüzünden merkez mektebi iki binaya yerleştirilmiştir. Mektebin himaye heyeti Cümhuriyet bayramında 50 çocuk giydirmiş ve bunlara ders senesi başından itibaren muntazaman sıcak yemek vermiştir.

Yollar

Kazanın başlıca iki mühim yolu vardır. Biri Karacasu, Kuyucak şosesidir. Bu şosönün henüz yapılmıyan 4,5 kilometrelik kısmı ve bir çok bozuk, yıkık köprüleri mütahide verilmiş, inşaata başlanmıştır.

Yalnız inşaat çok ağır gitmektedir. Bilhassa henüz başlanmıyan köprüler çok harap bir halde olduklarından her an çökmeğe mahkûm bir vaziyettedirler.

Diğer yolu Karacasu - Tavas yolu dur. Bu yolun inşaatı köy kanununa tevfikan geçen sene başlanmış ve Denizli hududuna bağlanmıştır. Yalnız belediye hududu içinde küçük bir kısımda çalışılıyor. Maamafih bugün Tavasa kamyon ve otomobil işlemeğe başlamıştır.

Hayat ucuzluğu

Karacasuda hayat çok ucuzdur. En iyi cins buğday ununun kilosu 3,5 koyun eti 23,5 erkeç, 13,5 dana 11 ve sığır eti 7,5 kuruştur.

İmar

Yurdun her köşesinde olduğu gibi Karacasuda da imar faaliyeti bariz bir surette göze çarpıyor. Bir sene içinde bir çok yeni binalar yüselmiştir. Evvelce bir medresede bulunan hükûmet tamir ettirilmekte bulunan askerî binaya nakledilmek üzeredir.

Kazanın methalinde bulunan mezarlıklar kaldırılmaktadır. Burası Belediye tarafından park ve koru yapılacaktır. Eskiden Aydın Yenişehri olan Karacasunun Cümhuriyetin yeni Karacasu şehri olacağına şüphe edilmez.

Değirmene dadanan ayı

GEMLİK, (Milliyet) — Gemlikin bir saat ilerisindeki değirmenlere her gün bilinen zamanlarda uğrayarak kapıları zorlayan bir ayı vardır.

Değirmencilerden biri Avcılar kulübü azasından fırka kâtibi Raşit Efendiye baş vurarak bir gün silâhile değirmenlere kadar gelip bu yırtıcı mahlûku pusuya düşürmek üzere birlikte tertibat almalarını yalvarmıştır. Aymın yağı pahalı olduğu için derisinden, yağından edilecek istifade hesaplanmış, paylaşılmış, fakat bu muhayyel paylaşma, ayı sanki hakkında verilen kararı sezmiş gibi, değirmenlere uğramadığından yalnız kuvvede kalmıştır. Fakat hâlâ sürü sürü ayı hikâyeleri anlatılıyor. Herkesin bulunduğu yerlere kadar sokulabilen bu korkunç hayvan bir çok zihinleri işgal ediyor.

Hele geçen yıllardan birinde olan bir ayı vak'ası bugün bile haşyetle karışık bir merhamet uyandırarak dillerde dolaşıyor. Silâhla yuvasında pusuya düşürülen bu ayı biricik yavrusunu ayaklarile yüzüne iterek âdeta avcıların insafına sığınmak istemiş, fakat buna rağmen ayı öldürülmüştür. Vuran adamın da bir kazaya kurban gittiği söyleniyor.

Pamuk tohumlarını ıslah

NAZİLLİ, (Milliyet) — Nazillide yapılacak pamuk tohumlarını ıslah istasyonunun proje ve plânlarının noksan yapılmasından müteahhitler talip olmamakta ve müteahhitlerin teklifleri de arttırma ve indirme kanununa uygun görülmediğinden vilâyet makamınca kabul edilmemişti.

Keyfiyeti vilâyetten vekâlete bildirilmiş ve vekâletve projçe ve plânları da arazinin icaplarına göre tadilât ve ilâveler yapılarak vilâyete bildirilmiştir. Vilâyet istasyonun yapılmasını 20 gün müddetle indirmeğe koymuş ve ilân etmiştir.

On dört senelik Bir husumet

Veysel B. muhakkak bir ölümden kurtuldu

TRABZON, (Milliyet) — Vakfıkebir kazası meclisiumumî azasından Veysel Bey burada korkunç bir suikastten kur tul muş tur. Vakfıkebir Şalpazarı nahiyesinde Hüseyin oğullarından Sadık isminde bir adam Veysel Beye 14 senedenberi husumet besliyor. Veysel Bey Vakfıkebir pazarlarına, yaylalara gittiği zamanlar takip edildiğini ve kendisine suikast kapılacağını bilir, yolculuğa tedbirli çıkar. Sadık, oğlu Mehmede fırsat bulduğu zamanlarda Veysel Beyi takip ettiriyor. Uzun zamandanberi devam eden bu takip neticesinde Sadığın oğlu nihayet Trabzonda yakayı ele veriyor.

Veysel Bey

Veysel Bey Meclisiumumînin açıldığı bu günlerde Trabzona geliyor. Sadığın Trabzona kadar arkasından birini göndereceğini tahmin etmiyen Veysel Bey serbest geziyor.

Veysel Beyin hasımlarını takip edenlerden bir zat Mehmedin Veysel Beyin arkasından Trabzona gittiğini görüyor ve o da derhal Mehmedi takip için Trabzona geliyor. Veysel Bey, Nümune lokantasında akşam yemeğini yerken, Mehmedin Trabzona geldiğini ve kendisini takip ettiğini kulağına fısıldıyor. Bunun üzerine Veysel Bey lokantadan kalkıyor, Şems oteline geliyor. Orada bir arkadaşının teklif ve ısrarı üzerine kâğıt oyniyorlar. Fakat Veysel Bey meseleyi arkadaşına açamıyor, sıkıntı ve korku içinde etrafını süzüyor. Arkadaşı Veysel Beyin endişe ve korku içinde olduğunu hissedince (ne var?) diyor. Veysel Bey hâdiseyi anlatmağa mecbur oluyor.

Arkadaşı Veysel Beyin otelde ki odasında saklanmasını söyliyor. Ve zabıtaya haber vermek üzere kahveden ayrılıyor. Zabıta işe vaziyet ediyor, Otele gelerek Veysel Beyden Mehmedin huviyet ve eşkâlini öğreniyor, takip başlıyor. Esasen Mehmet Veysel Beyin Şems otelinde kaldığını bildiği için zabıta tarafından daha ziyade bu mıntaka etrafında yakalanacağı katiyetle anlaşılıyor. Aradan az bir zaman geçiyor.

23 yaşlarında bir gencin otelin Millet Bahçesine bitişik kapısına doğru yaklaştığı görülüyor. Mehmet otelin kapısı önünde etrafına korka korka bakarak Veysel Beyin otelden çıkmasını bekliyor. Tam bu sırada zabıta memurları Mehmede yaklaşarak yabancı ve şüpheli bir adam olduğunu görüyor, huviyetini soruyor, eşkâlini tetkik ediyor, ismini öğreniyor ve üzerini arıyor, silâh bulamıyor, karakola götürüyorlar. Karakolda Mehmedin üzerini tekrar arıyorlar. Ceketinin sağ cebinde kırmıdan çıkmış, fişeği sörülmüş, emniyeti açık bir tabanca buluyorlar. Bundan başka bir de şayanı dikkat mektup elde ediliyor. Mektup Vakfıkebirin Şarlı nahiyesinde bir otelciye yazılıyor. İmza Mehmedin babasınındır. (Oğlum Mehmet orada o mühim işi görmeğe gelmiştir. Otel ve yemek parasını size veriniz sonra hesaplaşırız) diyor.

Mehmet tevkif edilmiş ve hakkında tahkikat başlamıştır.

Aydın memleket hastanesinde

AYDIN, (Milliyet) — Aydın memleket hastahanesinde 10 yataktan iba ret olan nisaiye ve vilâdiye seriyatına 1933 yılı içinde 304 hasta yatırılmıştır.

Bunlardan 137 kadına muhtelif ameliyat yapılmış ve 83 doğum olmuştur.

647 hastaya ayak tedavisi yapılmış, ilâç ve reçete verilmiştir.

Zührevî hastalıklar kısmına da 53 hasta yatırılmış ve tedavi edilmişlerdir.

Zührevî hastalıklı alefttlere umumiyetle ayak tedavisi yapılmıştır.

Aydının bir Senelik bütçesi

Geçen sene içinde nerelere, nekadar para sarfedildi?

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyet'niz umumî meclisi Vali Beyin reisliği altında ilk toplantısını yaptı.

Vali Beyefendi, celseyi açtıktan sonra aza beylere hoş geldiniz, dedi ve:

— Meclise takdim ettiğimiz bütçe mütevazin bir bütçedir.

Geçen sene bütçesinde tahmin ettiğimiz rakamlar aynen tahakkuk ettiğinden hiç değiştirmedik. Bu itibarla bu sene de meclise, hemen hemen geçen senekinin ayni bir bütçe takdim ediyoruz.

Bütçeyi tevzin için yol parasında gene azamî haddi koyduk. Muhterem meclis te bunu tasvip ederse gelecek sene bütçemiz de gene aynen tahakkuk etmiş ve vilâyet işleri sarsılmadan yürümüş olur.

Heyeti muhteremeye muvaffakiyetler dilerim, dedi.

Vali Beyin sözlerinden sonra ikinci reis, kâtipler ve encümenler seçildi. İkinci reisliğe Etem Kadri, kâtipliplere avukat Sami, ve Ali Riza Beyler, mülkiye encümenine Dr. Nafiz, Etem Kadri, Muzaffer ve Ali Riza Beyler, maarif encümenine Ömer (Nazilli), Ali Nihat, Tevfik, İsa Ruhi Beyler seçildiler.

Reisicümhur Hazretlerile yüksek makamlara meclisin yüksek sayğılarının arzı kararlaştırıldı. Bundan sonra vilâyetin bir senelik çalışmalarını gösterir izahnamesi okundu.

İzahnemaye göre vilâyetimizin 932 malî senesi bütçesi 714,237 lira olduğu halde 931 bakayesile beraber 808,032 lira tahsilât yapılmıştır.

Bu sene içinde Nafia işlerine 137,252 lira sarfedilmiştir. Bunun 21,833 lirası maaşata verilmiş 115,419 lirası da yol, köprü inşa ve tamirine sarfedilmiştir.

932 malî senesinde maarife 270 bin 318 lira sarfolunmuştur.

Sıhhat işlerine 45,200 lira verilmiştir. Bununla hastahanemize yeniden âlet ve cihazlar alınmış tamir ve tesisatı da yapılmıştır.

Frengililer için 500 liralık ilâç ve sıtmalılar için de 20 liralık kinin alınmıştır. 932 malî senesinde Aydin memleket hastahanesine 2300 hasta kabul olunmuştur. 550 hastaya ameliyat yapılmış, 2042 hasta tedavi edilmiştir.

2691 hastaya da ayak tedavisi yapılmıştır. Laboratuvarda 2183 hürdebin, 1184 Radyeskop muayenesi yapılmıştır.

Ziraat ve baytar işlerine de 19,311 lira sarfedilmiştir.

Bununla bir aygır deposu yaptırılmış, bir çok baytar, alâtı ve edviye getirtilmiştir. Bu sene içinde 12200 hayvana şarbon aşısı yapılmıştır.

Tesis olunan ziraat fidanlığına Avrupa memleketlerinden bir çok cins fidanlar getirtilmiştir.

İzahnamenin 933 malî yılın ilk yedi aylık kısmında ise vilâyetin içinde bulunduğumuz hesap yılında Nafia, sıhhat, maarif ve ziraat ve baytar işlerinde yaptığı işleri göstermektedir. Bu sene vilâyetimizde bilhassa nafia işlerinde büyük ehemiyet ve gayret sarfolunduğu şimdiye kadar 100.000 küsûr liralık ihale yapıldığı anlaşılıyor.

İzahnameden daimî encümenin mütaleası okundu ve bunları tetkik etmek üzere 5 kişilik bir encümen seçilerek haftaya pazartesi günü toplanmak üzere meclis toplantısına son verildi.

Kim vurdu?

GEMLİK, (Milliyet) — (Enver Bey)de Hacı Ahmedin işçisi beyninden ağır surette vurulmuş, maznun sıfatile Hacı Ahmet tevkif edilmiştir. Neticenin ne olacağı kestirilemez. Hacı Ahmet kendisinin bundan haberi olmadığını belki hizmetçisinin sar'a gibi bir illet sebebile hayvandan herhangi bir kaya üzerine düşerek başı yarılmış olabileceğini söylemektedir.

Tekirdağda yeni ölçüler

TEKİRDAĞI, (Mililyet) — Sene başından itibaren şehrimizde yeni ölçülerin tatbikına başlanıldığından hemen bütün esnaf hazırlıklarını bitirmiş ve yeni ölçülerle işe başlamıştır.

Bütün çarşı esnafının tedarik etmiş oldukları yeni ölçüler belediyemizce kontrol edilerek tescil edilmiştir. Halkımız yeni ölçüler dolayısile fiatlerdeki değişikliği kiloya tahvil listelerile öğrenmiş addedebilirler.

Binaenaleyh bir iki ay içinde bütün şehir ve köylülerimiizn yeni ölçüleri öğrenmeleri ve alışmaları için dersler verilecektir. Hattâ Halkevimizde de bu mevzu üzerinde esnafa kurslar acılacağı haber alınmıştır.

Tekirdağda talebe adedi artıyor

Tekirdağı ilk mekteplerinden biri..

TEKİRDAĞI, (Milliyet) — Şehrimizin maarif hayatı gün geçtikçe mütekâmil bir vaziyete gitmektedir. 1924 senesinde şehir ve köylerimizde 59 mektep, 92 muallim, 1875 kız ve 2973 erkek olmak üzere ceman 4848 talebe ilk mekteplere devam etmekte iken, 1933 senesinde 124 mektep, 224 muallim ve 4124 kız ve 5471 erkek talebe olmak üzere ceman 9595 adede yükselmiştir ki, yüzde 55 nisbetinde maarifte yükseliş nazarı dikkatimizi okşamaktadır.

Maarifimizin bilhassa ilkmektep kısımları hakkında alâkanın büyüklüğünü izah edeceğim.

Maarif müdüriyeti ve müfettiş arkadaşlarımızın mütemadî faaliyeti sayesinde Tekirdağı maarifi gün geçtikçe ilerlemekte ve tahsile karşı olan merbutiyet daima artmaktadır.

Gösterdiğim erkamın mukayesesinden anlaşılacağı üzere maarifin terakkisi ve memleketin buna mevcudiyetle bağlanması sayesinde bu havalide okumıyan kalmıyacak kanaatini vermektedir.

Geçen sene vilâyet umumî meclisi ve bilhassa başta Vali Azmi Bey olmak üzere bazı köylerin birbirine yakınlığı dolayısile vasat olan köylerde yatı mektebi ihdas edilmiştir. Hükûmet bütçesine bar olmıyan ve yalnız köylülerin arsusiyle açılan bu mekteplerden çok istifade edileceği şimdiden anlaşılmaktadır.

Tecrübe neticesi daha başka köylerimizde de yatı mektepleri ihdas edilecek ve köylülerin okuma yazma hevesi arttırılacaktır.

Aydın ziraat satış kooperatifinin bir telgrafı

Aydın ziraat satış kooperatifleri ittihadı tarafından dün şu telgrafı aldık:

IZMIR, 21 — Son Posta gazetesinin 19 ikincikânun nüshasında İktısat vekili Celâl Beyefendinin İzmiri teşrifleri münasebetile gazetenin İzmir muhabirine atfen ve müessesemizi alâkadar eden şekilde bazı haberler ve mütaleta intişar etmiş olduğunu hayretle gördük. Müdürlerimizin Ankaraya davet edilerek fikirlerinin alındığı ve projelerin de bu esasa göre hazırlandığı hakkındaki neşriyat tamamen hilâfı hakikattir.

Ne müdürlerimiz Ankaraya davet edilmişler, ne de kendilerinin fikirleri sorulmuştur. Muhabirin Celâl Beyefendi ile Ziraat bankası umum müdürü Kemal Zaim Beyin müessesemiz merkezinde tetkikat yapmakta oldukları hakkındaki malûmatı da yanlıştır. Çünkü Celâl Beyefendi İzmire ayın on sekizinci günü akşamı vasıl olmuşlar ve gazetenin intişar tarihi olan 19 ise cuma ve bayram olmak hasebile bittabi kapalı bulunmuştur.

Samsunda yeni ölçüler

SAMSUN, (Milliyet) — Cümhuriyet feyizleriden biri olan yeni ölçülerin 934 iptidasından itibaren tatbiki dolayısile hem görülecek müşkülâtı kolaylaştırmak, hem de kanunun tamamen tatbikini temin ve bu işlere nezaret etmek üzere İktısat Vekâleti Samsun mıntakasına kıymetli gençlerimizden Adnan Beyi memur etmiştir. İktısat Vekâleti Samsun mıntakası ölçüler ve ayar başmüfettişliği teşkilâtını kurmakta cidden faaliyet gösteren Adnan Bey evvelâ Samsunda halkın, esnafın ve bilhassa köylünün müşkülâtını vukufla ve alâka ile sal ve fasletmektedir. Bir kaç gün zarfında mıntakaya dahil olan yedi vilâyet hudutları dahilinde seyahat ve teftişe çıkacaktır.

Samsunda yeni ölçüler kemali muvaffakiyetle tatbik edilmektedir.

Karacasuda mahalle işleri

KARACASU, (Milliyet) — Belediye teşkilâtı olan yerlerde muhtar ve ihtiyar heyetlerinin vazifelerinin 1.1.934 tarihinden itibaren sona ermesi hasebile fevkalâde olarak içtima eden Belediye Meclisi bu husustaki nizamname hükümlerine tevfikan seçilmesi lâzımgelen zevatı seçmiştir.

Ahretten gelen adam

IZMİT, (Milliyet) — Burada garip bir vaka olmuştur. Yusuf, isimli bir deli soğuktan donmuş, öldüğü sanılmış, kendisini yıkamak için teneşir tahtasına yatırmışlar.

Üzerine sıcak ve kaynar sular boşalınca Yusufun ölmediği hayret ve korkuyla görülmüştür.

Bu haber yayılınca, bol bol dedikodulara yol açmıştır. Ahretten gelen Yusuf, şimdi sapasağlam gezmektedir.

Izmit idman yurdunun toplantısı

IZMIT, (Milliyet) — Şehrimiz idman yurdu senelik toplantısını yapmıştır.

Bir çok münakaşa, görültülerden sonra yeni idare heyetine Müfit, Sadi, Vasıf, Mehmet, Kerim Beyler seçilmişlerdir.

İdman Yurtluların yeni yıl içinde de samimiyetle çalışmalarını dileriz.

Nazilli nahiye kongreleri

AYDN, (Milliyet) — Fırkamız nahiye kongreleri başlamıştır. Dün Kuyucak nahiye kongresi yapılmış, kongrede vilâyet idare heyetinden Osman Ragıp, kaza Fırka reisimiz Avukat Ulvi ve Halkevi reisimiz Tevfik Beyler de bulunmuşlardır.

Yeni nahiye heyeti Burhaniyeli Mehmet, Hacı Yeni zade Halil, Hacı Necip zade Aptullah, Belediye reisi Ahmet ve Helvacı İsmail kaza kongresine girecek mümessilliklere de İbrahim, Ahmet, Halil, ve Osman Hilmi Beylerdir.

Aşağı Nazilli itibarî nahiye kongresi de bugün Fırka salonunda toplanmış, idare heyetine Mesrur, Şemsi ve Hilmi, kaza kongresi mümessillik lerine de Belediye reisi Şükrü ve Mesrur Beyler seçilmişlerdir.

Aydından ecnebi memleketlere telgraf

AYDIN, (Milliyet) — Aydın Posta ve telgraf idaresi bu sene başından itibaren ecnebi memleketlere de telgraf kabulüne başlamıştır.

Aydında ecnebi memleketlerle doğrudan doğruya iş yapan müesseseler şimdiye kadar bu hususta çok müşkülât çekiyorlardı. Bu itibarla bu müsaade halkımızı ve tücarlarımızı çok sevindirmiştir.

Kilo, okka meselesi

BABAESKİ, 19 — Kilo sisteminin kabulü üzerine okkalar tamamile ortadan kalkmıştır. Ancak köylü henüz buna alışmamıştır. Pazarda yağ satan köylülerden "kilosu kaça?,, diye sorulduğu zaman "kilosu da yüz kuruş, okkası da yüz kuruş,, diyorlar.

Litre usulünde de burada bir anlaşamamazlık vardır. Bin gramlık bir litrede benzin daha hafif, gaz daha ağır, yağ bundan daha ağır geliyor.

Bir bakkalda yirmi iki buçuk kuruşa satın alınan bir litre gaz diğerinde yirmi beş ve diğerinde yirmi yedi kuruştur. Belediye bu hususta tetkikat yapmaktadır.

Bolu aygır deposu

BOLU, (Milliyet) — İdarei hususiyenin vilâyette mevcut ve eski ahırlarda beslenen damızlık üç aygır ve ikiğ merkep için Seyitköyü değirmeni idarei hususiye tarafından satın alınarak, asrî şekilde ahır tesis ve inşasına başlanmıştır.

İnşaata Düzce baytarı ve Mimar Hamdi Bey memur edilmiştir.

Sivil zabıta teşkilâtı; meçhul otomobilin peşinde!

(Başı 1 inci sahifede)

likçe ifadesine müracaat edilmiş ve mumaileyhin otobüste olmadığı anlaşılmıştır.

Onlardan başka 489 numaralı hususî otomobil sahibi bulunan Hanri Smit isminde bir İngilizin de ifadesine müracaat edilmiş, mumaileyh te kaza sıralarında Maslaktan geçmediğini söylemiş ve ademi malûmat beyan etmiştir.

Otobüse çarpan hususî otomobilin, Ankara plâkalı olduğuna dair de bir ihbar vaki olmuştu. Dün bu hususî otomobil de bulunmuş ve şoförü Ömer efendi bir kaç saat nezaret altına alınmıştır. Bu otomobilin sahibi olduğu anlaşılan inşaat müteahhitlerinden Münip Bey de, dün müddeiumumi muavini Ekrem beye müracaat etmiş ve kazanın vuku bulduğu saatte otomobilinin garajda bulunduğunu tesbit ettirmiştir.

Münip Bey, kendisile görüşen bir muhtarririmize de demiştir ki:

"— Ankara plâkalı denilen taksiyi ben, Ankarada satın alarak İstanbula getirdim. Dün de numara almak için seyrüsefere müracaat ettim.

Bugün baktım, ki bizim araba garajda yok. Anladım, ki buraya getirmişler. Ben de geldim. Kaza saatinde benim arabam garajda idi. Bunu maruf kimselerin müşahedelerine istinaden müddeiumumiliğe izah ettim. Vakıa benim arabamın çamurluğunda çizik vardır. Fakat bu, garajda olmuştur. Bunu da anlattım.,,

Müddeiumumilik, yaptığı tahkikat ve isticvabat neticesinde Münip Beyin şoförü Nuri efendiyi serbest bırakmıştır.

Taharrî memurları arabayı arıyorlar

Meçhul otomobilin bulunmaması üzerine, zabıta çok sıkı tahkikata başlamıştır.

Dün başta emniyet ikinci şube birinci kısım başmemuru Ziya, ikinci kısım başmemuru Cemal Beyler olduğu halde müteaddit komiserler ve muavinlerle elliden fazla sivil taharrî memuru Emniyet altıncı şuba müdürlüğünde toplanmışlardır. Her taharrî memuruna iki üç hususî otomobilin bulunduğu garajların adresleri verilmiştir. Zabıta memurları, şehre yayılarak garajlarda ki hususî otomobilleri muayene etmişler ve bu suretle hali faaliyette bulunan 450 kadar hususî otomobilden sol tarafında çizik görülen arabaları tesbit eylemişlerdir.

Ayni zamanda seyrüsefer memurları da muhtelif semtlerde birer mevki işgal ederek gelip geçen bütün otomobillerin çamurluklarını gözden geçirmişlerdir.

Bu sıkı tetkikat ve taharriyat neticesi olarak sol taraf çamurluğu baştan aşağı kadar çizilmiş bulunan 592 numaralı fiyat markalı hususî otomobilin dün saat birde tamir için bir garaja götürüldüğü anlaşılmıştır. Dün akşam geç vakit bu otomobilin Kemal ismindeki şoförile sahibi olan Vefada Kovacılarda Oksijen fabrikası müdürü Zeki bey seyrüsefer merkezine celbedilmişlerdir. Şimdi bu hususi otomobilin kaza saatinde Maslaktan geçip geçmediği tahkik edilmektedir. Yalnız bu otomobil kül rengindedir.

Kazayı müteakip facia mahalline ilk giden otomobilin şoförü 1761 numaralı Raif efendi ise, yolda tesadüf ettiği meçhul otomobilin açık kahve renginde olduğunu söylemiştir.

Maamafih akşam karanlığında açık kahve rengile kül renginin bariz surette farkedilemiyeceğine ihtimal verilmekte ve tahkikata devam edilmektedir.

Kaza mahallinde elde edilen (E) markalı jant kapağının düştüğü anlaşılan Kiryako Efendinin hususî otomobilinden hiç bir çizik bulunmadığını ve mumaileyhin facia yerine vardığı zaman yaralıların kaldırılmakta olduğunu söylediğini dünkü nüshamızda yazmıştık.

Üçüncü bir keşif yapıldı

Dün akşam müddeiumumî muavini Ekrem, seyrisefer makine mühendisi Muzaffer, emniyet altıncı şube müdür vekili Emin Beylerle diğer alâkadar memurlar huzuru ile kaza mahallinde yapılan üçüncü keşfe, müddeiumumilikçe görülen lüzum üzerine Kiryako Efendi de otomobili ile sevkedilmiştir. Bundan başka kazazede otobüs te dün Tophanedeki garajından olduğu gibi çıkarılarak Seyrisefer merkezi önüne götürülmüş ve oradan da kaza mahalline sevkolunmuştur. Otobüsün mevkuf bulunan şoförü Hakkı Efendi de jandarma refakatile kaza mahalline sevkedilerek keşifte hazır bulundurulmuştur.

Kaza mahalline ilk yetişen otomobil şoförü Raif Efendi de, görülen lüzum üzerine geç vakit otomobilile keşif mahalline celbedilmiş ve orada facia yerine nasıl geldiği ve vaziyeti nasıl gördüğü kendisine mahallen tespit ettirilmiştir.

Keşifden sonra da müddeiumumi muavini Ekrem bey seyrüsefer merkezine giderek geç vakite kadar tahkikata devam etmiştir.

Seyrüsefer raporunu verdi

Emniyet altıncı şubesi, dün akşam kaza hakkındaki raporunu merciine vermiştir. Bu raporda, meçhul otomobil ön fenerlerini yakmış ve verilen işarete rağmen durmamış olsa bile, otobüs şoförü Hakkı efendinin tevakkuf etmesi lâzım geleceği, halbuki Hakkı efendinin süratini tevkif etmeden direksiyonu sağa çevirmekle iktifa etmiş olduğu ve otobüsle otomobil arasındaki ancak sıyrıntı halinde geçen müsademeden sonra sağdaki ağaçlara çarptıktan sonra 60 metre ilerlemesinin de haddinden çok fazla süratle gittiğini göstermekte bulunduğu yazılıdır.

Seyrüsefere göre, karşıki otomobil, fenerlerini söndürmemiş olsa bile, nihayet nizamatı belediyeye riayet etmemiştir. Müsademe de pek hafif geçmiştir. Şu hale göre otobüsü pek süratli sevkeden ve direksiyonu fazlasile sağa çevirerek ağaçlara çarpan şoför Hakkı efendi mes'ul vaziyettedir. Bir refikimiz, kazaya sebebiyet veren otomobilin, otobüsün arkasından geldiği söylendiğini de yazmış ise de bu rivayet tahakkuk etmemiştir.

Şoförden başka mevkuf var mı?

Hakkı Efendiden başka henüz kimse tevkif edilmemiştir. Yalnız bir iki şoför zan ve nezaret altında bulunmaktadır.

İki Rum matmazelinin ifadesine müracaat edilerek tahtı nezarete alındıkları yazılmışsa da zan ve nezaret altında hiç bir matmazel yoktur. Bu iki matmazel Kiryako Efendinin otomobilinde bulundukları için ancak müşahedelerine müracaat edilmiştir.

Akşam refiklerimizden biri, vilâyete ait hususî bir otomobilin şoförünün de nezaret altına alındığını yazmıştır. Alâkadarlarca bu hususta ademimalûmat beyan edilmektedir.

Meçhul otomobilde âlem mi yapılıyordu?

Meçhul otomobil hakkında muhtelif ihbarat vukubulmuştur. Bu cümleden olarak meçhul otomobilin direksiyonunu bir kadının idare ettiği ve bu kadının omuzunda yanındaki erkeğin eli bulunduğu ve arabanın içinde de iki üç kadın mevcut olduğu yolunda bir ihbar olmuştur. Tahkikat bu noktadan da tamik edilmektedir.

Halen Zeki Beyin hususî otomobilinden başka üç gayri Türke ait üç hususî otomobilden de şüphe ediliyor. Bu meyanda 795 numaralı hususî araba da dün akşam seyrisefere gönderilmişti. Her halde zabıtanın kuvvetli izler üzerinde bulunduğu ve akşama sabaha müspet bir netice almacağı muhakkak görülmektedir.

Saniye Hanımın ve Mustafanın cenazeleri kaldırıldı

Kaza kurbanlarından Saniye Hanımın cenazesi, dün merasimle kaldırılmıştır.

Cenaze, çiçeklerle sarılı bir tabut içinde saat 11 buçukta Amerikan hastahanesinden kaldırılmış, dün tatil edilen Diş tebabeti mektebi talebesi tarafından Harbiyeye kadar el üstünde götürülmüş ve oradan otomobillerle Eyüpsultana gidilmiştir. Merasime Diş tebabeti mektebi profesörlerile doçentleri, talebe cemiyeti mümessilleri, Üniversite talebe murahhasları, Eczacı mektebi Müdürü Dr. Akif Bey, Türk diş tabipleri cemiyeti idare heyeti azaları, ordinaryüs M. Kantroviç, mühendis İsmail Fuat Bey, merhumenin amcası İzzet Melih Bey ve diğer bir çok zevat iştirak etmişlerdir. Eyüp teki aile kabristanına müteaddit çelenkler konulmuştur.

Biletçi Mustafa Efendinin cenazesi de dün Amerikan hastahanesinden kaldırılmış ve Sarıyerdeki ailesine teslim ve merasimle defnedilmiştir.

Yaralıların son vaziyeti

Faciada yaralananlardan diş tabibi Kâzım Esat Beyin oğlu Kemal Beyin sıhhî vaziyeti aynidir. Dün akşam Amerikan hastahanesinden sorduk, Kemal Beyin ayni dalgın vaziyette bulunduğu cevabını aldık.

Etfal hastahanesinde tedavi altına alınan yaralılardan Alman M. Goldner dün biraz daha iyileşmiş olduğu halde hastahaneden çıkmıştır. Kendisi hiç bir şey hatırlamadığını ve facianın anî bir gürültü ile vukubulduğunu söylemiştir.

Etfal hastahanesinde yalnız Rüstempaşa camii hademesinden Ali Efendi kalmıştır. Mumaileyhin de sıhhî vaziyeti iyidir.

Şehir plânı

(Başı 1 inci sahifede)

önümüzdeki yaz başlangıcında kararını vermiş, plân yapacak mimarı seçmiş bulunacaktır. Bundan sonra o mütehassısla mukavele imzalanacak ve plân yapılmağa başlanacaktır. Fakat plândan evvel, bir avan proje yapılmak icap etmektedir. Avan proje altı aydan yapılabilmektedir. Plân ise 3 senede ancak ikmal edilecektir. Bu vaziyette İstanbul plânı kısa bir hesapla 4 - 5 sene sonra yapılmış bulunacktır. Plânın hangi seneden itibaren tatbika başlanacağı şimdiden kat'î olarak söylenmez. Jüri heyetinin dünkü içtimaına güzel sanatlar akademisi namına mimar profesör M. Egl iştirak etmiştir. Türk mimarlar birliği, jüri heyetine birliğin davet edilmediğini, heyette Türk mimar bulunmadığını söylemişlerdi. Belediye reis muavini ve jüri heyeti azasından Nuri Bey dün bu hususta bir muharririmize demiştir ki:

— Böyle bir iddiayı biz de gazetelerde okuduk. Bugün jüri heyeti toplanmadan evel, azadn bir arkadaş bu meseleyi mevzuu bahsetti. Fen heyeti müdürümüz Ziya Bey hususî olarak bize izahat verdi. Heyet meyanında dört mimar bulunduğunu söyledi. Dört mimarın kâfi olduğunu ilâve etti. Biz, mimarlar birliğine müracaat etmedik. Çünkü hiç bir teşekküle müracaat etmedik. Meselâ mühendis mektebine de müracat edilerek jüriye aza istenmemiştir. Üç mütehassıs mimarı İstanbula davet ederken, belediyenin mimarlar birliğinden akıl öğrendiği, onların tavsiye ettiği profesörleri davet ettiği doğru değildir. Belediye bu mütehassısları getirmek için kendisi bizzat tetkikat ve temaslar yapmıştır. Mimarlar Birliği bu vaziyet üzerine bize müracaat etmedi. Belediye de onları davet etmedi."

Ankarada zelzele

(Başı 1 inci sahifede)

at dördü dört geçe şehrimizde aşağıdan yukarıya bir sademe şeklinde oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Zelzele on saniye kadar sürmüş bir çok kimseleri uyandırmıştır. Zelzele hasar yapmamıştır. Zelzele bu sabah İstanbulda da şarktan gelen hafif bir sarsıntı olarak hissedilmiştir. Zelzele merkezinin Ankara, Çankırı mıntakası arasında olması muhtemeldir.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118. Kabina telefon : 22398. Kışlık ikametgâh Telefon 42519.

4

Sabri Ef. niçin Haber gazetesine mektup yazdığını hâkime anlatıyor

(Başı 1 inci sahifede)

— Şumnu'luyum. 1930 senesinde İstanbula geldim. Üniversiteye girdim. Bulgaristanda doğmuş ve büyümüştüm. Aşağı yukarı Bulgar terbiyesi aldığım için Bulgarlar gibi haşin tabiatli idim. Bu yüzden üniversitede bazı talebelerle bir kaç defa kavga ettim ve neticede mektepten kaydım terkin edildi. Ben de Bulgar düşmanlığı Bulgaryadan başlar. Sebebi şudur: Bulgar mekteplerinde, daha sonra Bulgar ortamektebinde, daha sonra da Bulgar lisesinde tahsilimi muvaffakıyetle ikmal ettim.

"Fakat Bulgar lisesinde tahsilim esnasında Rodna Zaştita teşkilâtına mensup talebelerin daimi hakaretine maruz kalıyordum. Bu hakaretler yalnız benim şahsıma değil, bütün Türklere yapılıyordu.

"Liseyi bitirdikten sonra Eskicumada bir Türk köy mektebine muallim oldum. Burada Türk çocuklarına Türk harsini aşılıyordum. Bu, Bulgarların nazarıdikkatini celbetti, müfettişler mütemadiyen aleyhimde rapor verdiler ve bu yüzden:

— Paramız yok, Türk hocalarına maaş veremiyoruz.

"Diyerek mektebi Bulgar mektebine çevirdiler. Türk hocaları azlettiler. Bu, Bulgarlara karşı olan husumetimi büsbütün arttırdı. Türk mektepleri encümeninin 700 levalık yardımı ve o zamanki Türk Sefiri Hüsrev Beyin delâlet ve tavassutu ile İstanbula geldim. Derhal mektebe giremedim. Anavatanda tâbiiyet işimi düzeltinciye kadar bir müddet açıkta kaldım. Sonra Dişçi mektebine girmek üzere Bulgaristandan 80 kadar Bulgar talebe gelmişti. Bunlar beni Dişçi mektebine girmeğe teşvik ettiler. Dişçi mektebinde tahsil için para vaziyetimin müsait olmadığını söyledim, çünkü orada bir takım alât ve edevat tedarik etmek icap ediyordu. Bulgar talebe bana maddî yardım vadetti. Ben de mektebe girdim. Filvaki bana maddî yardım yaptılar. Ben artık onlarla beraber yaşıyor, onların Kumkapıdaki pansiyonlarında yatıp kalkıyor, maddî yardımlarını görüyor, buna mukabil de mektepte hocaların türkçe takrirlerini onlara bulgarca olarak tekrarlıyordum. Fakat Bulgarlar benim onlara bu yardımıma rağmen beni daima tahkir ediyorlar, Türk olmaklığım dolayısile beni incitiyorlardı. Husumetim büsbütün arttı ve pansiyondan çıktım. Fakat onlardan intikam almayı da kafama koydum.

"Pansiyondan çıkınca açıkta ve parasız kalmıştım. Cevdet Kerim Beyefendiye müracaatla himaye rica ettim. Beni talebe pansiyonuna kabul ettirmek ve mektebin çalışkan talebelerinden olduğum cihetle ayda beş lira da muavenet temin etmek lütfunda bulundular. Talim ve Terbiye Encümeni azasından Bulgaristanlı Ali Haydar B. de Kasımpaşada bir Musevi mektebinde ayda 16 lira ile bir muallimlik temin etti. Artık vaziyetim düzelmişti. Arada sırada mektepte Bulgar talebe ile kavga çıkarıyordum. Bir gün bunların benim aleyhimde Eskicuma Polis Müdürlüğüne:

"Sabri burada Bulgaristan aleyhine propaganda yapmakla meşguldür, mütemadiyen Bulgaristan aleyhinde çalışıyor,, diye bir jurnal verdiklerini ve Bulgarları benim aleyhime tahrik ettiklerini öğrendim. Bundan sonra gene intikam arzusu başladı. Bulgaristan aleyhine neşriyat yapmak istiyordum. Fakat bu imkâna malik değildim. Muhtelif gazetelere müracaatla bulgarca mütercimliği istedim. Nihayet Milliyet, Cumhuriyet ve Haber gaeztelerine tercümeler vermeğe muvaffak oldum. Aldığım Bulgar gazetelerindeki makale ve haberleri aynen tercüme ediyordum. Bu tercümelerimde en küçük bir tahrif yapmadım. Yazılarım, Bulgar gazetelerinin yazılarının aynen tercümesi idi. Buna rağmen Milliyet ve Cumhuriyet her tercümemi koymuyorlardı.

"Hattâ bir gün elime şahsıma gelen bulgarca bir gazete geçti. Bunda Dişçi mektebinin Bulgar talebelerinden biri tarafından Dişçi mektebi aleyhine yazılmış bir mektup vardı ve gazetede gene bulgarca elyazısı ile yazılmış "S. . . ., imzalı 'Artık Fransaya gidiyoruz, siz de hazırlanınız,, tarzında bir cümle de yazılmıştı. Bu gazeteyi tercüme ettikten sonra tekrar yerine bırakmak üzere gizlice aldım. Yazısını tercüme ettim ve evvelâ Milliyet gazetesine verdim. Bu tercümeyi orada neşretmediler. Cumhuriyet gazetesine verdim. Orada da neşretmediler. Haber'e götürdüm. Yazı İşleri Müdürü Gayyur Beye verdim. Maalmemnuniye neşredeceğini söyledi ve teşekkür de etti. Ertesi gün de yazıyı aynen Haber'de okudum. İşte Haber'de Petrof imzasile intişar eden mektubu yazmama saik Bulgarlar aleyhindeki bu hissiyatımdır. Petrof imzasını atmamın sebebi ise evvelce Cumhuriyet'te Petrof imzalı bir mektup intişar etmiş olmasıdır. Cumhuriyet gazetesi bu mektup etrafında neşriyat yaptığı cihetle ismi etrafında aşağı yukarı bir malûmiyet vardır. Cumhuriyet gazetesine yazılan Petrof imzalı mektup tarafımdan yazılmış değildir. Ben o mektupta Petrof imzasının intişar etmiş olmasından dolayı Petrof imzasını attım.,,

Hakim Reşit Bey bundan sonra Haber gazetesinin kısmen neşrettiği mektubu okumuştur. Dişçi mektebinde şahıs tayin ederek bazı isnatlar da yapılan bu mektubu Sabri Efendi kendisi yazdığını itiraf etmiş, hâkimin:

— Peki, ismini zikrettiğin bu efendilerin yazdığın işleri yaptığı doğru mu? sualine de:

— Bulgar talebe öyle söylüyorlardı, demiştir.

Gene hâkimin:

— Madem ki öyledir, neden bu işi müddeiumumiliğe ihbar etmedin de neşredilmek üzere gazeteye verdin? sualine:

— Bulgar talebenin söylediklerine inanmadım, neticesini takdir edemeden yazdığım bu mektubu Haber'e gönderdim. Başka gazetelere gönderseydim neşredilmiyeceği muhakkaktı. Orada da neşretmezler sandım, neşredeceklerini bilseydim göndermezdim. Demiştir. Sonra da:

— Bir çocukluk ettim Hakim Bey. Düşünemedim. Buna Bulgarlardan çok zulûm görmüş olmam da sebep olmuştur. Beni affediniz, üniversite talebesiyim mektebimden olacağım. Muallimim, işimden çıkarılacağım. Gazeteler de bir daha bana vazife vermiyecekler, demiştir.

Hakim Reşit Bey, kendisine, neşriyat efkârıumumiyeyi tahrik eder mahiyette görüldüğü cihetle hakkındaki tahkikatın mevkufen devamına karar verildiğini ve bu tevkifin yarın müstantik huzuruna sevkedildiği zaman geri alınması ihtimali de bulunduğunu, maamafih bunu tahkikatın seyri ve istintak hâkiminin kanaati tayin edeceğini söylemiş ve tevkif etmiştir. Sabri Efendi akşam saat 18 de tevkifhaneye gönderilmiştir.

Haber gazetesi hakkında da kanunî takibat yapılmaktadır.

Milliyet ve Sabri Ef.

Haber gazetesi dün akşamki sayısında Sabri Efendinin hüviyetini tespit ederken mumaileyhin gazetemizde de bulgarca mütercimliği yaptığından manidar bir tarzda bahsediyordu.

Sabri Efendinin yukarıda neşrettiğimiz hakim huzurundaki sözleri kendisinin Milliyet'le ve başta Haber olduğu halde diğer gaeztelerle olan rabıta ve münasebatını vuzuhla ifade etmektedir. Bu itibarla Sabri Efendinin gazetemizle olan rabıtası üzerinde duracak değiliz. Nihayet, Milliyet Türk Üniversitesinde talebe, Türk talebe yurdunda pansiyoner, Türk maarif idaresinde muallim olan ve C. H. Fırkasının İstanbul teşkilâtı reisinin de bir aralık muavenetine mazhar olan bir efendinin yaptığı tercümelerden kendi mesleği ve siyasî prensipleri dahilinde istifade etmiştir. Bir gazete idaresinin istifadesine arzedilen her müfit mesaiden istifade etmesi de tabiidir. Fakat, asıl üzerinde durulacak nokta, cemiyet içindeki ilk görüşü ile hüviyeti etrafında bir şüphe arzetmiyen muallim ve üniversite talebesi Sabri Efendinin Milliyet'e verdiği tercümelerden arada sırada istifade edilmiş olması değil, mumaileyhin mahkemede "Haber,, hakkında söylediği dikkate şayan sözlerdir.

Bir gazeteye her gün yüzlerce mektup gelir. Bunların çoğunun yeri de kâğıt sepetleridir. Milliyet'ten tek bir yazı ve tek bir satır geçiremediğini hâkime anlatan Sabri Efendinin hem Haber'e verdiği yazıların hem de gönderdiği mektubun malbulmuş mığribi gibi o sütunlarda yerbulmasına şaşmak hem haklı, hem de yerinde olur. Haber refikimize düşen ilk vazife Sabri Efendinin Milliyet'le olan münasebatını araştırmak ve manalı manalı bundan bahsetmek değil, Türklüğün aleyhinde ve Türk milletinin hissiyatını tahrik yolunda eline geçen bir mektubu gazetesine koymadan polise vermek olmalıydı. İşin, eğer, manalı bir tarafı varsa o da ancak budur.

Maarifte ıslahat

(Başı 1 inci sahifede)

ken cezrî bir şekilde muallimler arasında tensikat yapılması katiyen mevzuu bahis değildir. Her talim unsuru iktıdarı ve liyakati dairesinde Maarif vekâleti kadrosunda yer alacaktır. Mevcut kanunlar dairesinde, fevkalâde aczi tahakkuk eden muallimler tasfiyeye tâbi tutulacaktır. Önümüzdeki sene başlayacak olan ıslahtata tatbik edilecek en mühim madde dershanelerdeki talebe adedinin azaltılması olacaktır. Halen mevcut 80 - 100 talebeli dershaneler hemen yarıya indirilecektir. Bir dershanede azami 50 talebe bulunacaktır. Bu şekilde orta mektepler de yeniden birçok şubeler açılmak zarureti hâsıl olacaktır. Bu şubelere yeniden muallimler tayin edilecektir. Bu şekilde talebe adedi azaltılan sınıflarda daha müsmer ve salim bir tedrisat sistemi tatbik edilmek imkânı elde edilecektir. Muallim, her talebe ile ayrı ayrı meşgul olabilecektir. Maarif vekâleti Avrupada, Amerikada bulunan umumî müfettişlere orta tedrisat için ıslahat yapılmak üzere tetkikatta bulunmaları için, direktif verilmiştir. Avrupadaki müfettişler bir kısım raporlarını göndermişlerdir. Maarif Vekili Hikmet Bey dün öğleden sonra Devlet matbasını teftiş etmiştir. Vekil bey Devlet matbasında basılmakta olan dil işleri broşürlerini ve afişleri görmüştür. Vekil Beyin bugün İstanbul Muallimler Birliğini ziyaret etmesi bekleniyor. Bugün ayni zamanda kız muallim mektebini de gezecektir.

Vekil Beyin gazetemize beyanatı

Maarif Vekili Hikmet Bey dün bir muharririmizi Üniversitede kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

— İstanbuldaki Maarif müesseselerini teftiş etmek üzere geldim. Üniversite ıslahat işlerile de yakından alâkadar oluyorum. Umumî Maarif hayatımızda ıslahat yapılmak üzere tetkikatta bulunuyoruz. Orta tedrisat müesseselerinin daha kuvvetli bir hale getirilmesi için icap eden şeyler yapılacaktır. Bütün bu ıslahat işleri henüz etüt halindedir. Binaenaleyh şimdiden fazla bir şey söylemeği doğru bulmuyorum. Kat'î ve müsbet neticeler elde edildiği vakit size daha fazla izahat vermek mümkün olacaktır. İstanbulda ne kadar kalacağımı bilmiyorum. Herhalde İstanbulda yapılması icap eden işler ikmal edilinceye kadar burada yım. Üniversite işlerini görüşürken burada, Maarif meseleleri için de Maarif idaresinde toplanıyor ve çalışıyoruz."

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassısı

(Bâbıali) Ankara caddesi No. 60

2

Sabri Ef. muallimlikten azledildi

Kasımpaşa Musevi ilkmektebinde türkçe muallimi olan Sabri Efendinin son hâdise üzerine dün maarif idaresi tarafından muallimliğine nihayet verilmiştir.

Tarihî roman: 34

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDİN

— Haydi, kalk! - dedi - Seni atımla şehrin kapısına kadar götüreyim! Akşam oluyor... Güneş batınca ormandan vahşi hayvanlar iner... Üzerine saldırırlar ve sağ kolunu kaybettiğin için, kendini koruyamazsın! Elimle öldürmek istemediğim bir adamı, canavarların ağzına atamam. Görüyorsun ki, göğsümden piçakla kazıdığım engereği içimden hâlâ çıkaramıyorum..!

* * *

Aradan bir kaç gün geçince..

İhtiyar Asu, Batıkuşu'nun evinden çıkarken, doğruyu söylemekten çekinmedi:

— Bu koldan sana hayır yok, oğul! Sen bundan sonra hiç kimse ile dövüşemezsin.. cenge gidemezsin! Ata bile güçlükle binebilirsin!

Batıkuşu çok kederli idi.

Asu hayretini gidermek için sordu:

— Nasıl oldu da sağ kolunu kaybettin, oğul!

Batıkuşu her şeyde olduğu gibi, bu işte de yalan söylemeğe mecbur olmuştu:

— Avda vahşi bir hayvanla boğuştum.. Kolumu kaybetmeseydim canımı kaybedecektim.

Dedi.

Lâfı kesti.

Asu gidince, Batıkuşu, evin alt katına indi. Güneş ve hava görmiyen karanlık bir odada kolları bağlı yatan Mersâ'nın yanına gitti.

(Fırat incisi) Batıkşu'ndan nefret ettiği için kendisini bu karanlık boduruma atmışlardı.

Batıkuşu sol eline bir meş'ale alarak, genç kızın yüzüne dikkatle baktı.

Mersâ'nın gözleri ağlamaktan şişmişti.. Penbe yanakları balmumu gibi sararmıştı.

Batıkşu'nun birdenbire hayvanlaşan çehresinde vahşi bir tebessüm belirdi.

— Beni hâlâ sevmiyecek misin, Mersâ?

(Fırat incisi) önüne bakıyordu:

— Zorla sevgi olur mu?

Diye mırıldandı.. Tekrar ağlamağa başladı.

Batıkuşu göğsündeki ceylân resmini kazıyamamıştı. Fakat yüreğinden acıma duygusunu çoktan çıkarıp atmıştı.

Kırık kolunu genç kıza göstererek:

— Bak, dedi, sağ kolumu kaybettim.. Bundan sonra cenge gidemiyeceğim. Kimse ile döğüşemiyeceğim.

Mersâ, Batıkuşu'nun sözünü kesti:

— Zaten cenge gitmiyordun ki... Döğüşe gelince, şimdiye kadar bu yolda da yüzünü ağartacak bir kahramanlığını duymadım! Cenge arslanlar gider. Tilkiler er meydanlarından uzaklara kaçarlar...

Batıkuşu meş'aleli kolunu uzatarak sevgilisini öpmek istemişti.

— Gel yavrum, seni tek kolumla bir defacık sıkayım! Bana karşı gelme.. Ben şeytanlardan bile intikam almasını ihmal etmiyen kinci bir adamım. Haydi, sokul göğsüme!

Mersâ birdenbire:

— Alçak köpek.. Senden tiksiniyorum...

Diyerek Batıkuşu'nun üzerine atıldı ve elindeki meş'aleyi aldı.. yere vurdu..

Batıkuşu kendisine bu derece hakaret eden kadını o dakikada parçalamak istemişti.

Fakat, meş'ale yere vurulunca söndü..

Bodurumun içi çok karanlıktı..

Biribirlerini göremiyorlardı.

Batıkuşu:

— Sesini çıkarma.. Gebertirim!

Diye bağırdı.

Mersâ susmuştu.

Bodurumun kapısına doğru koştu.

Karanlıkta kapının sürgüsünü bulamdaı. Ve kuvvetli bir el bu sıra da Mersâ'nın boğazına sarılmıştı.

— Seni burada öldüreceğim, Mersâ! Seni karanlıklar içinde geberteceğim.. Güzel gözlerini tek elimle söndüreceğim! Haydi, boynuma sarıl.. Beni kendi çadırında bir gece nasıl okşadınsa öyle okşa! Seni seviyorum.. Seni, ebediyen benim olman için öldüreceğim, Mersâ! Ben, senin, başkalarının koynunda yatmana tahammül edemem! Baban seni bana verdi.. Sen benimsim! Her zaman benim, daima benim olacaksın! Hattâ öldükten sonra da. Cesedini kimseye vermiyeceğim.. Mezarını benden başka kimse bilmiyecek..! Her yıl yaprak dökümünde mezarının başında yalnız benim sesimi duyacaksın!

Mersâ birdenbire fikrini değiştirmişti.

Keçiye köprüden geçinciye kadar çelebi demeğe ve bodurumdan bu suretle kurtulmağa karar verdi.

Elini Batıkuşu'nun omuzuna uzattı..

Karanlıkta sevişen iki mahlûk yeryüzüne sığamamışlardı.

Batıkuşu sevgilisnin ellerini omuzlarında hissediyordu.

— Mersâ... Beni artık yanımdan kovmiyacaksın: Yüzüme karşı bağırmıyacaksın.. "Seni sevmiyorum!,, Demiyeceksin, değil mi?

Mersâ hınçkırıklı bir sesle cevap verdi:

— Bana karşı çok sert davranıyorsun, Batıkuşu! Seni bunun için sevemiyorum! Başka delikanlılar oynaşlarına nasıl muamele ediyorlarsa, sen de bana öyle yap.. Beni incitme.. Kırma! Bana: "Bir yaprak kadar incesin!,, Diyen sen değil miydin? Şimdi beni vahşi bir hayvan boğazlar gibi yerden yere vururken, için sızlamıyor mu? Ben merhametli erkekleri çok severim, Batıkuşu! Sen de merhametli görünürsen, seni de seveceğim!

Batıkuşu Hersâ'yı sol kolile göğsünün üstünde sıkıyordu.

Kapının sürgüsünü çekti..

Kapı aralandı..

Ve bodurumun içine hafif bir ışık uzandı.

Biribirlerini görebiliyorlardı.

Batıkuşu'nun suratı kıpkırmızı idi..

Mersâ'nın çehresi de güneşsizlikten sapsarı olmuştu.

Batıkuşu sevgilisinin yüzüne baktı..

İçinde, ilk defa, ezici bir sızı duydu. Onu günlerdenberi bodurumda kapalı tuttuğuna, güneş ve havadan mahrum ettiğine pişman olmuştu.

Bodurum kapısının dışına çıktıkları zaman, ikisi bir vücut gibi görünüyorlardı.. Biribirlerine o kadar çok yapışmışlardı.

Batıkuşu'nun damarları tekrar tutuşmağa başlamıştı.

— Onu artık düşünmiyeceksin, değil mi Mersâ?

Mersâ gözlerini yere indirdi:

— Ben onu çoktan unuttum... Bundan sonra yalnız seni düşüneceğim! Gönlümü, şimdiye kadar hiç kimse tarafından koklanmamış bir bahar çiçeği gibi, içimden koparıp sana veriyorum. Sen de beni sık.. Beni kollarının arasına al! Ben sertlikten hoşlanmam, Batıkuşu!

(Bitmedi)

KADIN MODASI

Türk kadını

Kadın asırlarca anlaşılmaz bir mahlûk telâkki edilirdi. Fakat şimdi bir "mesele" oldu. Evvelce kadını mevzu alan romancılar, en nihayet erkeğin kadını anlıyamadığı neticesine varırlardı. Şimdi romanlarda kadına istikbale gidiş gözü ile bakıyorlar ve ona cemiyette mukadder yerini veriyorlar.

İtiraf etmeli ki, Türk kadını kendisine verilen hürriyet ve haklara bihakkın lâyik olduğunu göstermiştir. Evin içinde beliren kıymetli mevcudiyetini evin dışında da belli ettirmektedir.

Başka memleketlerin kadınları ile kıyas edilirse, Türk kadını kendisini mes'ut addedebilir. Gittikçe faşizme doğru temayül gösteren memleketlerde kadın yavaş yavaş evin içine tıkılıyor ve ona vazifesinin ancak evde olduğu ihtar ediliyor. Eski ve basit kaideye rücu ediliyor. "Kadının vazifesi ancak analıktır, kocasına ve evine bakmaktır." deniliyor.

Faşizm ilerledikçe, kadınlık saha kaybediyor. Acaba bu erkeklerin kendi vehimlerine göre kafalarında icat ettikleri korkudan mıdır? Son zamanlarda şu sözler işitilmeğe başladı: "Kadın bugün erkekle müsavi olmak istiyor, fakat yarın da ona hâkim olmak istiyecektir."

Fransa bugün Avrupanın en eski ve medenî milleti olduğu halde, hâlâ kadına intihap hakkı vermemiştir. Bu, izhar edilmiyen tereddüdün, zahirî alâmetlerinden biri sayılabilir. Halbuki Türk kadını bugün şimdilik belediye intihaplarında hakkını kullanıyor. Yarın teşrîî intihapta da kendisine böyle bir hak verilmiyeceği ne malûm! Türk kadını bugün asker olmak istiyor, yarın olmıyacağı ne malûm!. Polis kadrolarında dikkatle vazife gören kadınlarımız var.

Türk kadını zaten bu haklarına bütün dünya milletlerinden çok evvel sahipti. Halbuki Anklo-Sakson ve Lâtin milletleri, hâlâ kadına tam haklarını vermekte taanüt ve tereddüt göstermektedirler. Halbuki ilk cemiyetlerde uğursuz telâkki edilen kadın, Türklerde tekin sayılırdı. Eski uğurlu tarihimize göz atarsak bu vaziyetleri bütün ihtişam ve şümulile görebiliriz.

1 — Bir Türk hakanı bir emirname neşrederken, yalnız hâkan derse muta olmaz, "hâkan ve hatun emrediyor ki," diye başlarsa tatbikî kıymeti olurdu.

2 — Hâkan yalnız başına ecnebi devlet elçilerini kabul edemezdi. Birlikte kabul ederdi.

3 — Eski Türklerde harem bilinmezdi, kadın bütün meclislere iştirak ederdi.

4 — İktısadî, siyasî, dinî meclislere ve kurultaylara yüzleri açık olarak iştirak ederlerdi. Peçe, yaşmak bilmezlerdi.

5 — Türklerde kadına ayrı, erkeğe ayrı iş yoktu. Erkeklerin yaptıkları bütün hizmetleri kadınlar da ifa ederlerdi.

Türk erkek ve kadınında herhangi hizmet sahasında yarılık telâkkisi mevzuu bahis değilken, sonradan Osmanlılık halka ve kadına karşı âdeta düşman bir vaziyet almış, her ikisini de medeniyet yolundaki ihtiyaçlarından mahrum etmeğe çalışmıştı.

Fakat dünün mahrumiyet ve müsavatsızlığı içinde çırpınan Türk kadını, kanının sönmiyen eski ateşi ile kendisine müsait saha bulunca derhal canlanmış ve hakikî benliğini göstermiştir.

Siyasî, içtimaî haklarını almak suretile cemiyet hayatına ve devlet makanizmasına bilfiil iştirak eden bugünkü Türk hanımları cidden bahtiyardırlar. Fakat onları hazırlıyan dünkü müşfik, cesur ve emektar ataya da hürmet ve takdis borcumuz vardır.

Türk kadını geriye aldığı haklarını kullanırken, medeniyet âlemine karşı Türkün yüzünü bir kere daha ak ediyor.

K. A.

Güzelliğiniz için

Macaristan dünyanın en iyi binicilerini, binaenaleyh en iyi atlarını yetiştiren bir memlekettir. Hüsar alaylarının menşei Macaristandır.

Macaristanda at yetiştirmek millî sanayie dahil olmuştur. İngiltere, Sovyetler ve biz ordumuz ve haralarımız için atların çoğunu Macaristandan getirtiyoruz. Tunanın suladığı ovalarda Mezogehyez isminde küçük bir kasaba var

Burada en temiz Kan Macar atları yetiştiriliyor. 1785 te burası kraliyet harası idi. Şimdi hükûmet harası halindedir.

At yetiştirmek için en modern usuller burada tatbik edilmiştir. Bu suretle bu hara Macaristan için bir servet membaı olmuştur.

Şimdi siz soracaksınız, kadın güzelliği at yetiştirmek arasında ne münasebet vardır? Belki de hiç aklınıza gelmiyen bir münasebet var. 1810 da bu harada Nonius Senior ismi verilen ırktan atlar yetiştiriliyordu ve bu atlar Macar milletinin gurur ve iftiharı idi. Fakat bu ırkın ceddi bir gün dünyaya gözlerini kapadığı zaman, donmuş kanının bilhassa dudak rüjü imaline son derece yaradığı görülmüştür.

Nonius'un ahfadının da cedleri gibi ayni efsafa malik olabileceği düşünülmüş ve hakikaten de öyle olduğu görülmüştür.

Bu suretle babadan oğula ta bu günlere kadar bu at ailesi kadınlarımızın rüjlerini temin edegelmektedirler.

Gripe karşı

İlk soğuklarla beraber burun nezlesi, nefes boruları nezlesi başlar. Bunlar kötü havaların geçer akçasıdır. Fakat grip öyle değildir. Avrupada -918 de grip salgını ortalığı kırıp geçirmişti.

Grip korkunç bir hastalık değildir. Fakat akciğerlere el uzatırsa, iş fenalaşır.

Kırıklık, başağrıları, burun ve boğaz nezleleri. Görünürde belli başlı alâmetleri bunlardan ibarettir. Bir de ateş. Bunlar geçer, ardınca bir ten ve beyin yorgunluğu kalır, üç çok çok on gün sonra bu yorgunluk ta geçer. Her vakit böyle dos doğru gitmez. Sapıtır, ateş düştükten sonra bile hasta genişliyeceği, ferah duyacağı yerde içi sıkılmaya başlar. Göğsünü dinlerseniz, duyduğunuz bir takım tabiî olmıyan seslerden akciğerin bir noktasına kan toplandığını anlarsınız. Bir kaç saat içinde kan baştan başa bir akciğeri kaplar. Ateş 39-40 dereceye fırlar. Hasta düşkün, bitkindir. Uyuklar, abık sabık söylenir. İşte o zaman hastaya ve salgının devresini göre sapasağlam olan öteki akciğere de kan hücum eder, iki, üç gün içinde ölüm yakaya sarılır. Grip biter, bronkopünomani başlar. Grip salgınlarına korkunçluk veren işte budur.

Grip yapan ne? Bu bilinmiyor. Gripi yapan bir Virüstür, diyorlar.

Bununla beraber gripe tutulanların akciğerinde türeyen üreyen mikroplar malûmdur. Bunlardan bir tanesi bir basildir; bunu 1892 yılında bir Alman bilgiçi, Fayfer buldu. Öbür ikisini de Pastör buldu. Pünomokok ve streptokok. Bu mikroplar sağlam akciğerlerin kovuklarında her günlük konukturlar. Nasıl oluyor da bu türlü türlü mikroplar akciğerlerde rahat rahat otururlarken öldürücü bir hastalık yapıyorlar?

Grip virüsü nasıl şeyse, incecik nefes borularının içini bozuyor. Fayfer mikrobu o bozulan yerlerde çarçabuk üreyor, peyda olan iri tapaları incecik nefes borularısaran akciğerlere de kan çöküyor. Öbür mikroplar, Pünomokaka, yahut streptokokların üremeleri için bu kan oturmuş akciğerler pek uygun geliyor. O zaman zehirler, toksinler saçmağa başlıyorlar. Bu zehirler kana karışınca ateşi fırlatırlar, hastayı sayıklatırlar, uzviyete karşı koyacak, savaşacak hal bırakmazlar. Ölümden bir kaç saat önce bu mikroplar bütün uzuvlara yayılırlar.

Gribe tutulmamak için ne yapmalı?

Hastaları yoklamak için yanlarına gitmemeli. Bu hastaları yorar ve yanlarına gidenler için tehlikeli olur.

Sıcak yerden birden bire soğuğa çıkmamalı. Bazılarının yaptıkları gibi, antiseptik gargaraların ve buğuların kullanılması iyidir. Hastalıklardan korunmak için en iyi vasıta tabiî savaş ve saldırış ve karşı koyuş elemanlarını sağlam bulunmaktır. Toprak kuvvetli olursa hastalık tohumları dikiş tutturamazlar.

Tavsiyeler

Saçların dökülmemesi için bir Losyon: 30 gram Teinture de quinquina, 15 gram acetate d'amoniaque, 120 gram rhum..

* * *

Eğer çehreniz yuvarlaksa pek fazla ruj kullanmayınız ve yanaklarınıza ruju yukarıya, şakaklara dogru koyunuz.

* * *

Yumuşak ve gevşemiş etleri kuvvetlendirmek için bedenî mümarseler yapınız, soğuk duş yapınız, kâfurlu ispirto ile maşaj yapınız.

* * *

Cildinizin revnakını arttırmak için basit bir reçete: 25 gram tatlı badem yağı, 25 gram acıbadem yağı, 25 gram şeker, 200 gram gülsuyu, 200 gram doksan derecelik ispirto. Sabahları yıkandıktan sonra kullanınız.

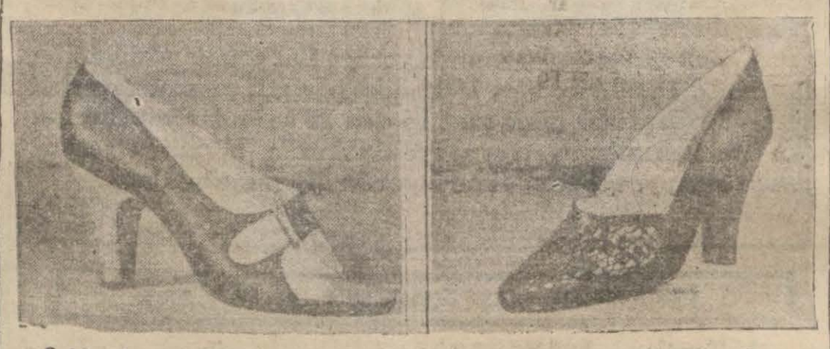

Soldo siyah satenden (ayak parmaklarını tamamile serbest ve rahat kan dekolte iskarpin, sağda gene siyah satenden ajurlu iskarpin.)

Soldan itibaren kırmızı kadifeden akşam mantosu, altın sarısı iri çiçeklerle brodeli maron danteladan akşam robu, kastor kumaştan rahat bir tuvalet, mavi yünlü kumaştan bir rop bluzu beyaz satenden, bir akşam tuvaleti, yukarda ortada fötr bir kloş.

Kış tuvaletlerinden: Kollar, şapka ve atkı pars derisinden

Suriye kadınları

Suriyede "Bir Kadın Uyanışı,, Cemiyeti vardır. Bu cemiyetin reisi Nevyork'ta toplanan bir kadınlar kongresine iştirâk etmek üzere giderken Parise'de uğramıştır. Kendisile görüşen gazetecilere Şark kadınlığındaki yenilik Türkiyeden başladığını ve bu yeniliğin ve eskilikten kurtuluşun Suriye, ve İrak kadınları üzerinde mühim tesirleri olduğunu söylemiştir.

Maarif cemiyeti neler yaptı

Türk Maarif Cemiyeti beş senelik faaliyeti hakkında bir risale neşretmiştir.

Bu risalede cemiyetin kurulduğundan itibaren muhtelif sahalarda gösterdiği faaliyet zikredilmektedir.

Bunların başlarında talebe yurtları ve mektepler tesis ve idare etmek, muhtaç talebeye yardımda bulunmak, maksadına muvafık neşriyat yapmak gibi işler vardır. Açılan talebe yurtları şunlardır:

Ankara, Adana, Bursa, Çorum, İstanbul, İzmir, Konya.

Cemiyet bundan başka Ankarada ana, ilk, orta mektepleri açmıştır. Ayrıca Bursa kız lisesini de açmıştır. Bunlar mükemmel birer bilgi müessseleridir.

Cemiyet tarafından Eskişehirde de yatı, Gaziantepte ana mektebi açılmıştır.

Talebe yurtlarında 733 talebe mevcuttur.

Bir tayin

BALIKESİR, Erkek lisesi birinci müdür muavinliğine riyaziye muallimi Vahit Bey, fransızca muallimi Feriha hanım tayin edilmişlerdir.

Himayeietfalin yardımları

Himayei Etfal Cemiyeti İstanbul Merkezi son üç aylık faaliyeti hakkında bir istatistik vücuda getirmiştir. Buna göre üç ay içinde 9432 çocuğa süt ve şeker verilmiş ve Cümhuriyet Bayramında da 300 çocuğa elbise, ayakkabı, kasket verilmiştir. Anneler Birliği tarafından muhtaç annelere 53 kundak takımı verilmiştir.

18 çocuğa mektep levazımı verilmiş 495 kişi tedavi ve muayene edilmiştir.

Bulgar talebenin telgrafı

Sivilingratta vukua gelen son hâdiseler dolayısile İstanbul üniversitesinde dişçi mektebinde tahsil etmekte olan 200 Bulgar talebe Başvekil İsmet Paşa hazretlerine bir telgraf çekerek son hâdiselerden dolayı duydukları teessürleri beyan etmişler ve İstanbuldaki Bulgar talebenin bu meselelerle hiç bir suretle alâkadar olmadığını, Türkiye cümhuriyeti kanunları altında İstanbul üniversitesindeki yalnız ilim ve feyiz aldıklarını bildirmişlerdir.

Fenni bahisler

Yıldızların Sıcaklıkları

Şairler, eski zamanlardanberi, yıldızlardan bahsederken "Soğuk yıldızlar" demeği âdet edinmişlerdir.

Şairlerin izafe ettikleri bu sıfata bakıp ta yıldızların soğuk olduklarını hükmetmeyiniz. Bu sıfatla yıldızların fizikî halleri arasında hiç bir münasebet yoktur. Bu bir kinayedir. Bu kinaye ile yıldızların hissî âlemimize karşı lâkayt kaldıkları anlatılmak istenmiştir.

Böyle olmakla beraber, göklerin nâmütenahîliklerinde titreye titriye ışıldıyan yıldızların hepsi sıcak değildir. Soğumuş, kararmış yıldızlar da vardır.

Henüz sönmemiş olan yıldızların bazıları güneşimizden çok daha sıcaktırlar.

Heyetşinaslar, yıldızların sıcaklık derecelerini anlayabilmek için, neşrettikleri ziyalardaki şuaların nisbî şiddetlerini ölçmeği düşünmüşlerdir.

Filhakika, bir ziyanın şuaların daki nisbî şiddetler ile ziya menbaının sıcaklığı arasında devamlı bir takım münasebetler vardır. Meselâ bir hararet membaı ile temasa getirilen bir demir çubuğu, menbadan hararet aldıkça, renk değiştirerek, sıra ile, kiraz kırmızısından açık kırmızıya, al kırmızıya, sarıya, sarımtrak beyaza ve nihayet parlak bir beyaza döner. Demir çubuğundaki bu renk tahavvülü, neşretmekte olduğu şuaların, hararet tezayüdünde, ayni nisbette artmamalarından ileri gelmektedir. İşte, bu şuaların nisbî şiddetleri ölçülmüş ve tesis ettikleri münasebetlere muayyen bir kanun ile tekabül eden sıcaklık derecelerini işaret eden bir takım âletler meydana getirilmiştir.

Rasathanelerde bu âletlerle yapılan mesaha tecrübelerinde, bazı yıldızların ikibin dereceyi geçmedikleri, bazılarının da yirmi bini buldukları anlaşılmıştır. Pègassein Gamma'sı, Persé'nin Zeta'sı bu sıcak yıldızlar cümlesindendir.

Sıcaklığı altı yedi bin dereceyi geçmiyen güneş bizim hem ışık, hem hararet, hem hayat menbaımız oluyor da acaba yirmi bin derece sıcaklığında bulunan yıldızların dünyamıza bir tesiri olmıyor mu?

Bu suale cevap arayan heyetşinaslar, teleskoplarının mihrak noktalarına hararet ile elektriklenen piller koyarak bir takım tecrübeler yapmışlar ve bu tecrübelerde, yıldızların da dünyamıza hararet verdiklerini görmüşlerdir.

Yıldızlardan aldığımız hararet miktarları yalnız sıcaklıklarına tâbi değildir. İrilik ve ufaklıklarının; uzaklık ve yakınlıklarının bu hususta büyük tesirleri vardır. Meselâ uzaklıkları ayni olan iki yıldızdan, biri diğerinin on misli ve küçükteki sıcaklık derecesi beş bin, büyükteki dört bin olsa; büyük yıldızdan alacağımız hararet, küçükten gelecekten fazla olacaktır.

Keza; ayni irilikte, ayni sıcaklıkta, fakat başka başka uzaklıkta iki yıldızdan bize yakın olanının göndereceği hararet, uzak olanından gelecek hararetten fazla olacağı tabiîdir.

Bu hararet miktarlarını da hesaplamağa çalışmışlar ve görmüşler ki, birinci sınıf iriliğinde bir yıldızın verdiği hararet miktarı, bir metre uzaklığında bir mumdan gelen hararet miktarından ikiyüz elli milyon defa daha azdır.

Anlaşılıyor ki, yaz mevsimlerinin tahammülsüz dereceyi bulan sıcaklıkları yalnız bizim güneşimizin insafsızlığıdır. Ve bu insafsızlıkta yıldızların hissesi yoktur.

N. D.

Komşu memleketlerde

Berutta tifo salgını

BERUT, 20 — Burada salgın halinde şiddetli bir tifo hastalığı hüküm sürüyor. İtalyan mektebinin üç muallimi ile sekiz talebesi tifoya yakalanmış, üç günde, biribirini takiben cümlesi vefat etmiştir.

Filistinde kıtlık

KUDÜS, 20 — Bazı Filistin gazeteleri, memleketin bir kısmında kıtlık hüküm sürdüğünü, Ellika mıntakasında on kişinin açlıktan öldüğünü ilân vermektedirler.

dır

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrika mızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : Istanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 14

Holantse Bank-Üni N.V.

Sabık Bahrisefit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi
Galata Karaköy Palas
Meydancık Alalemci Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMÎ MÜDÜRLÜK : AMSTERDAM
Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

206

Kocaeli Ziraat Bankasından:

Belediye	Cinsi	Mahallesi	Mevkii	Müdevver kıymeti	Tahmin kıymeti	Son müzayede bedeli
57, 59 Banka No. 15	Ateşle devreden 4 taşlı un değirmeni	Kemal Paşa	Buğday meydanı	0	9000 L.	10100 L.

Yukarıda evsafı yazılı Un Değirmeni 28-1-934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye çıkarılmış, bir hafta talik olunarak son pey üzerinden vaki istizan neticesi haddi lâyik görülmediğinden 25-12- 933 tarihinden muteber olmak üzere bir ay müddet taliki ve satışın pazarlıkla devamı kararlaştırılmıştır.

Haziran 928 tarihli talimatnamedeki eşkâle göre hak sahiplerine verilmiş olan bonolarda nakit makamına kabul edilecektir.

Muayyen müddet zarfında pazarlıkla fazlasına talip olacakların Ziraat Bankasının Demiryolundaki "Kocaeli - İzmit Şubesi" binasında satış heyeti namına Müdiriyete müracaatları ve yüzde 7 buçuk nisbetinde depozito akçesi teslim veya muteber bir Banka mektubu ita eylemeleri ilân olunur. (245)

355

M. M. Vekâletinden:

Bazı eşhasın nufus dairelerince mukayyet künyelerinin tashihi zımnında mahkemelere müracaat ederek baba, zevç, veya oğullarının vefatı vuku bulmuş olduğunu isbat ve o suretle nufus kayıtlarının tashihine karar istihsal ettikten sonra aynı karara istinaden vefat etmiş olan şahsın şehit olduğu beyanile yetim maaşı tahsisini vekâletten talep etmekte oldukları görülmekte ve- müteveffanın şehit olduğuna dair vekâletçe kayıt bulunmadığı takdirde bunun ayrıca mahkemeden ilâma raptı ve bu baptaki talep ve iddianın M. M. V. aleyhinde dermeyanı ve mahkeme de vekâlet dairelerinin müdafaası da dinelnmesi lâzım gelmekte olmakla badema bu husustaki davaların nufus daireleri değil M. M. V. aleyhine tevcihi lâzım geleceği tavzih olunur. (4450 (7149) 66

Fabrika ve Havuzlar Müdürlüğünden:

Şeraiti fenniyesi dahilinde (20) ton karpit kapalı zarf suretile alınacağından taliplerin fiat zarflarını 25-1-934 tarihine kadar İdaremize göndermeleri. (294) 451

Satılık motör ve hurda eşya

Biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki hava gazi motörü ile bazı hurda demirler ve tahta parçaları satılıktır. İsteyenler idare müdüriyetine müracaat etsinler.

Deniz Satınalma komisyonundan:

10752 kilo yaş sebze: Pazarlıkla münakasası: 25-1-934 perşembe günü saat 14 te.

Heybeli Deniz Harp Mektebi talebe ve efradının altı aylık ihtiyacı için 6 Kânunusani 1934 tarihinde yapılan açık münakasasında teklif edilen fiatları Vekâleti Celile gâli görülen yukarıda mikdarı yazılı sebzenin pazarlıkla münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasma talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Satınalma Komisyonuna müracaatları. (307)

Diyarıbekir vilâyeti defterdarlığından

Mahallesi	Mevkii	Cinsi	Rakamı	Muhammen Kıymeti
Mardinkapı haricinde	Souk pınar	Pirinç dingi	11	20000 lira

Hududu: Sağı tarikiâm Solu Suharkı arkası İskender Paşa vakıf değirmeni cephesi Su harkı ve Tarikiâm Zirar: (150)

Diyarıbekirin Mardinkapı haricinde kâin ve hazineye ait Pirinç dinginin bedeli sekiz taksitte alınmak üzere kapalı zarf usulile mülkiyeti 8-1-934 tarihinden itibaren bir ay müddetle müzayedeye vazedilmiştir. 8-2-934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 12 ye kadar Defterdarlıkta müteşekkil müzayede komisyonu tarafından teklif varakaları kabul ve ihalesi icra kılınacağından taliplerin muhammen kıymet üzerinden yüzde yedi buçuk teminatlarile birlikte müracaatları ilân olunur. (270)

İstanbul liman şirketinden

Şirketimizin ihtiyacı olup aşağıda cins ve mikdarları yazılı malzeme 27 Kânunusani 1934 Cumartesi günü saat 14 te münakasa usulile satın alınacağından istekli olanların şartnameleri almak üzere Şirketin Sirkecide Liman Hanındaki Teknik bürosuna müracaatları lüzumu ilân olunur.

Umumî Müdürlük

Motor makine yağı	12 ton	Bez hortum	500 metre
Buhar makine yağı	6 „	Katran	800 kilo
Silindir yağı	1.5 „	Kurşun boru	800 „
Benzin	6	Pösteki	150 „
Gaz	2.5 „	Mantar tozu	200 „
Karpit	1 „	Mavna Gönderi	150 adet
Renkli üstüpü	1 „	Arap sabunu	1 ton
Kazan Tutyası	1 „	Fayrap küreği	100 tane

(12445)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Kapalı zarf münakasasında verilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlığa tahvil edilen 1000 adet portatif çadırın pazarlığı 24-1-934 çarşamba günü saat 14 den 15 şe kadar yapılacağından isteklilerin teminatı evveliye makbuzile beraber mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (319)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Vilâyetler belediyeleri 931 senesi bütçelerinin bastırılması kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartnameme almak üzere her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de 800 liralık teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 12-2-934 Pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî encümene vermelidirler. (328)

Deniz Satınalma komisyonundan:

4000 kilo Espestos)
100 kilo kurşun Levha)
50 kilo Pirinç Tel Kafes)
77 kilo Telli lâsik levha)

Pazarlıkla münakasası: 25 Kânunusani 934 perşembe günü saat 15 de

11 Kânunusani 1934 tarihindeki açık münakasasına talip olarak kimse müracaat etmediğinden pazarlıkla münakasaya konulmasına karar verilen yukarıda cins ve mikdarı yazılı dört kalem eşyanın pazarlıkla münakassı hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve itasma talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Satınalma Komisyonuna müracaatları. (308)

Satılık Saç Fıçılar

Ellişer kiloluk kapaklı gayet sağlam saç mürekkep fıçıları satılıktır. İsteyenler idare müdürümüze müracaatları.

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

828 adet meşe travers pazarlık suretile alınacaktır. Pazarlık 31-1-934 çarşamba günü saat 14,30 da Ankarada idare binasında yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin Haydarpaşada mağazaya ve Ankarada malzeme dairesine müracaatları. (331)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan

Mevcut nümune ve evsafı gibi satın alınacak bakır (12) karavana ile (6) kapaklı bakraç pazarlığı 24-1-934 çarşamba günü saat 15 - 16 ya kadar yapılacağından isteklilerin teminatı evveliye makbuziyle beraber mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (318)

Zonguldakta: Ereğli Havzai Fahmiye Umum Müdürlüğünden:

İdarei Umumiye ile Kozlu, Kilimli şimendiferlerine lüzumu olan (30) kalem demir, yağ, ve saire gibi eşya 14-1-934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve alenî münakasaya konmuştur.

İhalesi: 3-2-934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te Zonguldakta Havzai Fehmiye Müdiriyeti Umumiyesi Binasında komisyonu mahsusu tarafından yapılacaktır.

Münakasaya iştirak etmek isteyenlerin, şartname ve eşya listesini Zonguldakta mezkûr müdiriyeti umumiyede ve İstanbulda 4 üncü Vakıf Handa 30 ve 31 numarda İstanbul Mıntakası Maadin Mühendisliğinde ve nümunelerini Zonguldakta Havzai Fehmiye Umum Müdürlüğünde görmeleri ve şartnamesi veçhile hazırlanmış 328 lira 65 kuruş teminatı muvakkate akçesi ile mezkûr komisyona müracaatları lüzumu ilân olunur. (295)

Dr. Nuri Fehmi
Göz Hekimi
Cağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212

3

---

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Satınalma Komisyonundan ;

Yerli fabrikalar mamulâtından 50,000 metre ekmek torbalığına mahsus bez, kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 29-1-934 Pazartesi günü saat 15,30 dadır. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Ankarada M. M.V. Satınalma Komisyonuna müracaatları. (96) 192

Denizyolları
İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Bartın yolu

BURSA vapuru 22 İkinci Kânun PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacak gidişte Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile, Cide'ye. Dönüşte Kurucaşile'ye uğramıyacaktır. (309) 452

Karadeniz yolu

ANKARA vapuru 23 İkinci Kânun SALI 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlar ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (312) 455

İzmir sür'at yolu

SAKARYA vapuru 23 İkinci Kânun SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (311) 454

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 7

Ademi iktidar ve bel gevşekligine

karşı en müessir deva SERVOLN haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur. 151

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. S